

महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियम पुस्तिका १९८४
मधील परिशिष्ट ४२ खालील वित्तीय अधिकारांमध्ये
सुधारणा करण्याबाबत ...

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
शासन निर्णय क्र. विअसु-२०१५/प्र.क्र.२१८/इमारती-२
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक :- १६ डिसेंबर, २०१५

वाचा :- १) शासन निर्णय क्र. डीपीडब्ल्यू ११८९/(५७)/लेखापरीक्षा दिनांक १८ नोव्हेंबर १९९६

शासन निर्णय

सार्वजनिक बांधकाम विभाग व पाटबंधारे विभागाकडे सोपविलेली कामे सुलभ रितीने पार पाडणे शक्य व्हावे याकरिता या विभागांच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रिय अधिकारांना सार्वजनिक बांधकाम नियमावलीच्या परिशिष्ट-४२ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे विविध वित्तीय अधिकार प्रदान करण्यात आलेले आहेत. परिशिष्ट ४२ मध्ये अंतर्भूत केलेले अधिकार हे दिनांक ३१ मार्च, १९८४ पर्यंत वाढविण्यात आलेले अधिकार विचारात घेतले होते. यापैकी काही अधिकारांमध्ये सन १९८९ पर्यंत आवश्यकतेनुसार सुधारित करण्यात आलेले आहेत. संदर्भाधीन वित्तीय अधिकार दिनांक १८ नोव्हेंबर १९९६ च्या शासन निर्णयाद्वारे सुधारित करण्यात आले आहेत. तदनंतर सर्वसाधारणपणे बाजारभावात विशेषतः बांधकाम साहित्यांच्या किमतीत व मजुरीत मोठ्या प्रमाणावर वाढ झालेली असल्याने हे अधिकार सुधारित करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. याबाबत शासन आता असे आदेश देत आहे की, सन १९९६ ते २०१५ या कालावधीत भाववाढ निर्देशांकात मोठ्या प्रमाणात वाढ झालेली असल्याने वित्तीय अधिकार प्रदान समितीने शिफारस केल्याप्रमाणे सोबतच्या परिशिष्ट 'अ' मध्ये नमूद केल्यानुसार वित्तीय अधिकारात सुधारणा करण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे. सार्वजनिक बांधकाम नियमावली परिशिष्ट ४२ व दिनांक १८ नोव्हेंबर १९९६ च्या शासन निर्णयामध्ये पूर्वी असलेल्या परंतु सोबतच्या परिशिष्ट 'अ' मध्ये नमूद न केलेल्या अधिकारात काही बदल झालेला नाही असे समजावे. हे आदेश या शासन निर्णयाच्या निर्गमनाच्या तारखेपासून अंमलात येतील.

३. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४२९/१५/विनियम दिनांक १९/१/२०१५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतरथळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१५१२१६१७००४३३९१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सहपत्र :- परिशिष्ट 'अ'

(भा.दि.नेमाडे)
कार्यासन अधिकारी

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्र्याचे सचिव
- २) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक
- ३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ४) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ५) महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- ६) अप्र मुख्य सचिव, (सा.बां) / सचिव (रस्ते)/ सचिव (बांधकामे) मंत्रालय मुंबई, यांचे स्वीय सहायक
- ७) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- ८) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- ९) सामान्य प्रशासन विभाग/जलसंपदा विभाग, मंत्रालय
- १०) मंत्रालयातील इतर सर्व विभाग
- ११) सर्व मुख्य अभियंते, सा.बां.प्रा.विभाग व (विद्युत) विभाग
- १२) मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, महाराष्ट्र, राज्य, मुंबई
- १३) सर्व अधीक्षक अभियंते, सा.बां.मंडळ व (विद्युत) मंडळ
- १४) सर्व कार्यकारी अभियंते, सा.बां.विभाग व (विद्युत) विभाग
- १५) संचालक, उपवने व उद्याने, मुंबई
- १६) सर्व अधिकारी व कार्यासन अधिकारी, सा.बां.विभाग, मंत्रालय
- १७) वित्त विभाग, कार्य-विनियम, मंत्रालय, मुंबई
- १८) कार्यासन अधिकारी (लेखापरीक्षा), सा.बां.विभाग, मंत्रालय (संदर्भ नस्ती क्र. ओजीआर २००७/प्र.क्र.४०/लेखापरीक्षा च्या अनुषंगाने)
- १९) निवडनस्ती (इमारती-२ कार्यासन)

परिशिष्ट-'अ'

(शासन निर्णय सा.बा.वि.क्र.विअसु-२०१५/प्र.क्र. २१८/इमारती-२ दिनांक १६/१२/२०१५ चे सहपत्र)

सार्वजनिक बांधकाम आणि जलसंपदा विभाग (पूर्वीचा पाटबंधारे विभाग) यांच्या अधिका-यांकडे सोपविलेले सुधारित प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार दर्शविणारे विवरणपत्र.

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१२	१३४ खालील टीप-२	राज्य बांधकामाच्या बाबतीत प्रशासनिक मान्यता देण्याचा अधिकार (एक) रस्ते व इमारती, सार्वजनिक आरोग्य आणि लहान व मध्यम बंदरे.			टीप १- प्रशासनिक मान्यता देण्याचा अधिकार हा टक्केवारी खर्च (सेंटेज चार्जेस) वगळून असल्याचे समजण्यात यावे.
		(१) निवासी इमारती (पाटबंधारे इमारती आणि सरकारी घरे याव्यतिरिक्त) आणि त्यात तरतूद केलेल्या स्वच्छताविषयक आणि पाणी पुरवठयाची व्यवस्था यासारख्या दुर्यम सेवांच्या संबंधातील राज्य नागरी बांधकामे.	मुख्य अभियंता	(१) टीप ४ मध्ये नमूद केलेली मानके (नॉर्म्स) पूर्ण करीत असतील, पुरविण्यात आलेले जागेचे प्रमाण, अंदाजे रहाणा-याच्या दर्जानुरूप असेल अशा ठरीव प्रमाणापेक्षा जास्त नसेल अशा बांधकामांच्या बाबतीत, आणि मुंबई नागरी सेवा नियमावली, खंड १ मधील नियम ८४६ अनुसार परिगणना केलेले प्रमाण भाडे हे निवासस्थान ज्याच्यासाठी असेल अशा वर्गाच्या भाडेकरूच्या सरासरी मासिक प्राप्तीच्या १० टक्क्यांपेक्षा जास्त होता कामा नये. या परंतुकाच्या अधीनतेने रूपये	टीप २- मागील स्तंभात विनिर्दिष्ट केलेल्या आर्थिक मर्यादा या नवीन बांधकामांसाठीच्या एकेवेळी मंजूर केलेल्या विद्यमान इमारतीत वाढ करण्यासाठीच्या किंवा त्यात फेरफार करण्यासाठीच्या अंदाजांना लागू आहेत. मग प्रत्येक संबंधीत इमारतीचा भांडवली खर्च कितीही असो. तथापि, या मर्यादा शासनाने विशिष्ट एखाद्या वर्गाच्या अधिका-यांसाठी किंवा संबंधीत दुर्यम अधिका-यासाठी मान्य केलेल्या नमुन्यांच्या अभिकल्पनाचे कोटेकोरपणे अनुसरण करणा-या बांधकामांना लागू नाहीत.

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				<p>५०,००,०००/- भाडेकरूच्या धारण केलेल्या पदाचे सरासरी वेतन शासनाने निश्चित केले नसेल तेव्हा शासनाची प्रशासनिक मान्यता घ्यावी.</p> <p>(२) वरील परंतुकाच्या अधीनतेने (१) मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त इतर प्रकरणांत रूपये १,००,०००/-</p>	<p>टीप ३- या प्रयोजनासाठी पोलीस निवासस्थाने या निवासी इमारती आहेत असे मानण्यात येत नाहीत टीप ४- स्तंभ (५) मध्ये अनुक्रमांक १ वर दर्शविल्याप्रमाणे निरनिराळ्या अधिका-यांकडे सोपविण्यात आलेले अधिकार, हे ज्या बांधकामाच्या बाबतीत खालील मानके पूर्ण होत असतील. अशा बांधकामांच्या संबंधातच सोपविण्यात आले आहेत:- (एक) इमारतीच्या बांधकामाच्या बाबतीत अंदाज हा, नमुना नकाशावर किंवा छाननी समितीने मान्य केलेल्या नकाशावर आधारीत असला पाहिजे.</p>
			<p>अधीक्षक अभियंता</p> <p>कार्यकारी अभियंता</p>	<p>(१) वरील परंतुकाच्या अधीनतेने टीप ४ मध्ये नमूद केलेली मानके पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये २०,००,०००/-</p> <p>(२) वरील परंतुकाच्या अधीनतेने (१) मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त इतर प्रकरणात रूपये ५०,०००/- वरील परंतुकाच्या अधीनतेने</p>	<p>(दोन) रस्ते, पूल आणि आडवी गटारे यांच्या कामाच्या बाबतीत, कवचाची जाडी, रस्त्याची रुंदी रचनेची रुंदी इत्यादीच्या संबंधात विभागाने निश्चित केलेले ठरीव प्रमाण निरनिराळ्या प्रकारच्या रस्त्यांसाठी अनुसरण्यात आले पाहिजे.</p>

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकंतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				टिप ४ मध्ये नमूद केलेली मानके पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये ५,००,०००/-	(तीन) निरनिराळ्या इमारती आणि रस्ते यासाठीचे विनिर्देश हे, प्रमाण विनिर्देश पुस्तकांतील विनिर्देशावरहूकम असले पाहिजेत. (चार) अंदाज हे मंजूर प्रचलित दरसूचीच्या अनुसार तयार करण्यात आले पाहिजेत.
		(२) खाली निर्दिष्ट केलेली कामे सोडून (निवासी इमारती आणि सरकारी घरे यांच्याव्यतिरिक्त) राज्य नागरी कामे.	मुख्य अभियंता अधोक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	(१)टीप ४ मध्ये नमूद केलेली मानके पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये ५०,००,०००/- (२) वरील (१) मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त इतर प्रकरणात रूपये १,००,०००/- (१) टीप ४ मध्ये नमूद केलेली इष्ट प्रमाणे पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये २०,००,०००/- (२) वरील (१) मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त इतर प्रकरणात रूपये ५०,०००/- (१) टीप ४ मध्ये नमूद केलेली मानके पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रु. २,५०,०००/- (२) वरील (१) मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त इतर प्रकरणात रूपये ५०,०००/-	टीप १- मुख्य अभियंत्यास, शासनाचे सहसचिव या नात्याने, ज्याकामासाठी अर्थसंकल्पात तरतूद करण्यात आलेली नाही परंतु ज्याचा खर्च रूपये २५,०००/- ऐक्षा जास्त नाही अशा पाटबंधा-यांच्या नवीन कामास प्रारंभ करण्यासाठी, वित्त विभागाला संदर्भ न पाठवता मंजूरी देण्यास प्राधिकृत करण्यात आले आहे. मात्र याबाबतीत त्याच प्रधान व गौण शिर्षाखाली इतर बांधकामांवर होणा-या बचतीतून त्यासाठी पैसा पुरविला पाहिजे.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(३) शासनाने मान्य केलेल्या प्रतिरूप (टाईप) नकाशात कोणतेही महत्वाचे फेरफार न करता त्यावरहुकुम करण्यात येणारी (निवासी इमारती आणि सरकारी घरे सोडून) राज्य नागरी कामे.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	(१) टीप ४ मध्ये नमुद केलेली मानके पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये १,००,००,०००/- (२) वरील (१) मध्ये नमुद केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त इतर प्रकरणात रूपये १०,००,०००/- रुपये १०,००,०००/- रुपये २,००,०००/-	
		(दोन) सर्व प्रधान शिर्षाखालील पाटबंधा-यांची आणि जलविद्युत कामे. (१) निवासी इमारतींव्यतिरिक्त इतर	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	(१) टीप २ मध्ये नमुद केलेली इष्ट प्रमाणे पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये १,००,००,०००/- रुपये १०,००,०००/- रुपये २,००,०००/-	टीप २- अनुक्रमांक १ वर मुख्य अभियंत्याकडे स्तंभ ५ मध्ये अधीक्षक अभियंता व मुख्य अभियंता यांच्याकडे सोपविण्यात आलेले अधिकार हे पुढील इष्ट प्रमाणे पूर्ण करण्याच्या अधीन राहून
		(२) (निवासी इमारती)	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	टीप २ मध्ये नमुद केलेली इष्ट प्रमाणे पूर्ण करण्यात आली असतील अशा बांधकामांच्या बाबतीत रूपये १,००,००,०००/- रुपये १०,००,०००/- रुपये २,००,०००/-	(एक) इमारतींच्या बांधकामाच्या बाबतीत अंदाज हे, एखाद्या टाईपच्या नकाशावर किंवा शासनाने मान्य केलेल्या नकाशावर आधारीत असले पाहिजेत.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
परिच्छेद १३२, १३३ व १३४ (परिच्छेद १६५ ते १७० सुधा पहावेत.)	(३) मोठ्या व मध्यम प्रकल्पांसाठी “ए-प्रारंभिक” करता नकाशे व अंदाज.	मुख्य अभियंता	अन्वेषणाच्या कामांसाठीच्या म्हणजे “ए-प्रारंभिक” कामाच्या अंदाजाची रक्कम ही प्रकल्पांच्या (मोठ्या व मध्यम) संभाव्य खर्चाच्या १ टक्क्याच्या आत असली पाहीजे या शर्तीच्या अधीन राहुन रूपये १,००,००,०००/-	(दोन) इतर पाटबंधा-यांच्या (कालवे व आढळ्या गटारांची कामे धरून) कामांच्या बाबतीत पाटबंधारे खात्याने निश्चित केलेले ठरीव प्रमाण अनुसरण्यात आले पाहिजे. रस्ते आणि निरनिराळ्या प्रकारच्या रस्त्यांवरील पूल यांसाठी सार्वजनिक बांधकाम खात्याने निश्चित केलेले ठरीव प्रमाण अनुसरण्यात आले पाहिजे. (तीन) निरनिराळ्या इमारती आणि रस्त्यांची कामे यासाठीचे विनिर्देश हे, प्रमाण विनिर्देश पुस्तकात निर्धारीत केलेल्या विनिर्देशांनुसार असले पाहीजेत. पाटबंधा-यांच्या कामाच्या बाबतीत, पाटबंधारे खात्याने मान्य केलेले विनिर्देश अनुसरण्यात यावे. (चार) अंदाजपत्रक ज्या वर्षासाठी तयार करण्यात आले असेल त्यावर्षासाठी मंजूर केलेल्या दरांच्या चालू दरसूचीनुसार ते तयार करण्यात आले असले पाहिजे. खालील शर्तीच्या अधीनतेने - (एक) जोडण्याचे प्रमाण परिशिष्ट ३४ मध्ये निर्धारीत केलेल्या प्रमाणाहून अधिक होता कामा नये. (दोन) निवासी इमारतीच्या बाबतीत, मुंबई नागरी सेवा नियमावली खंड १ मधील नियम ८४६ अनुसार परिणना केलेले प्रमाण भाडे हे निवासस्थान ज्यांच्यासाठी असेल अशा अधिका-यांच्या सरासरी मासिक प्राप्तीच्या १० टक्केपेक्षा जास्त होता कामा नये.	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(तीन) विद्युत संचमांडणी	मुख्य अभियंता	रुपये ८,००,०००/-	(तीन) परिणामी, संबंधीत अधिका-यांचे आकस्मिक अनुदान वाढवावे लागता कामा नये. टीप ३- मुख्य अभियंत्यास, शासनाचे सहसचिव या नात्याने या कामांच्या बाबतीत (निवासी इमारती) केवळ रु.१२,५०० पर्यंतच्या अधिकारांचा वापर करता येतो.
			अधीक्षक अभियंता	रुपये ४,००,०००/-	
			कार्यकारी अभियंता	रुपये २,००,०००/-	
		(चार) (अ) उद्यानविषयक कामे	संचालक, उपवने व उद्याने	रुपये ५,००,०००/-	टीप- यात निर्दिष्ट केलेल्या अभियांत्रिकी कामांमध्ये पाण्याच्या टाक्या, कमी अंतराचे नळवार्ग, लहान उपरि टाक्या, नक्षीदार पिल्स्टर्न, तारेचे कुंपण, आहारगृह इत्यादीसारखी लहान बांधकामे इत्यादींसारख्या मान्यटाईपच्या व संकल्पचित्रांच्या स्थापत्यविषयक कामांचा समावेश होतो. इतर कामांच्या बाबतीत संबंधीत काम ज्याच्या अधिकारीतेत येत असेल असा विभागाचा कार्यकारी अभियंता हा त्यासंबंधीचा व्यवहार करण्यास आणि सा.बां.विभागाच्या सक्षम अधिका-याची मंजुरी मिळविण्यास समुचित प्राधिकारी असेल.
१२-समाप्त		(ब) उद्यानविषयक कामांशी संर्बंधित स्थापत्य अभियांत्रिकी कामे	संचालक, उपवने व उद्याने	रुपये ५,००,०००/-	
१३	१३५	मूळ आणि सुधारीत अंदाजांना तांत्रिक मंजूरी देण्याचा अधिकार.			टीप १- तांत्रिक मंजूरी देण्याचा अधिकार हा, टक्केवारी खर्चाशिवाय असल्याचे समजण्यात यावे. टीप २- अंदाज, मान्य टाईपच्या नकाशांनुसार असतील तेव्हा अधीक्षक अभियंत्यास कोणत्याही रकमेपर्यंतच्या अशा अंदाजांना तांत्रिक मंजूरी देता येईल. मात्र १२,५०,०००/- रुपयांहून अधिक खर्चाच्या

सा.बां. नियमाबली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा							
					<p>प्रकल्पाचा सर्वसाधारण आराखडा प्रशासनिक मान्यतेच्या वेळी शासनाचे वास्तुशास्त्रज्ञ आणि मुख्य अभियंता यांनी मान्य केला असला पाहिजे.</p> <p>टीप ३- अधीक्षक अभियंता आणि कार्यकारी अभियंता यांना परिच्छेद २५६ मध्ये निर्धारीत केलेल्या शर्तांच्या अधिनतेने एखाद्या प्रशासनिक मान्यता दिलेल्या प्रकल्पाच्या घटक भागांसाठीच्या तपशिलवार अंदाजांनाही स्तंभ ५ मध्ये त्या त्या बाबीसम्पर्क नमूद केलेल्या मर्यादेपर्यंत तांत्रिक मंजूरी देता येईल. असे घटक भाग हे, योजनेतील एक स्वतंत्र एकक असले पाहिजेत.</p>							
		(एक) रस्ते आणि इमारती (राज्य केंद्रीय आणि लष्करी), सार्वजनिक आरोग्य, विद्युत संचमांडण्या आणि ठेव व अंशदाने घेवून करावयाची कामे.										
		(१) मूळ कामे										
		(अ) स्थापत्यकविषयक कामासाठी	<table border="1"> <tr> <td>मुख्य अभियंता</td> <td>पूर्ण अधिकार</td> </tr> <tr> <td>अधीक्षक अभियंता</td> <td>रुपये २,५०,००,०००/-</td> </tr> <tr> <td>कार्यकारी अभियंता</td> <td>रुपये १,००,००,०००/-</td> </tr> <tr> <td>संचालक, उपवने व उद्याने</td> <td>उद्यानविषयक कामासाठी रु. ५,००,०००/-</td> </tr> </table>	मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार	अधीक्षक अभियंता	रुपये २,५०,००,०००/-	कार्यकारी अभियंता	रुपये १,००,००,०००/-	संचालक, उपवने व उद्याने	उद्यानविषयक कामासाठी रु. ५,००,०००/-	<p>टीप १- मोठ्या पुलांच्या बाबतीत, अधीक्षक अभियंता, कार्यकारी अभियंता यांनी तांत्रिक मंजूरी देण्यापूर्वी अधीक्षक अभियंता (संकल्पचित्र मंडळ) यांची मान्यता मिळविली पाहिजे.</p> <p>टीप २- स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या अभियांत्रिकी कामांमध्ये पाण्याच्या टाक्या, कमी</p>
मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार											
अधीक्षक अभियंता	रुपये २,५०,००,०००/-											
कार्यकारी अभियंता	रुपये १,००,००,०००/-											
संचालक, उपवने व उद्याने	उद्यानविषयक कामासाठी रु. ५,००,०००/-											

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				अभियांत्रिकी कामासाठी रु. ५,००,०००/-	लांबीचे नळमार्ग, लहान उपरि टाक्या, नक्षीदार पिल्स्टर्न, तारेचे कुंपण, आहारगृह इत्यादीसारखी लहान बांधकामे इत्यादीसारख्या मान्यटाईपच्या व अभिकल्पना स्थापत्यविषयक कामांचा समावेश होतो. इतर कामांच्या बाबतीत संबंधीत काम ज्याच्या अधिकारीतेत असेल असेल असा विभागाचा कार्यकारी अभियंता, हा त्यासंबंधीचा व्यवहार करण्यास आणि सा.बा.विभागाच्या सक्षम अधिकायाची मंजुरी मिळविण्यास समुचित प्राधिकारी असेल.
			उप संचालक, उपवने व उद्याने	वरील शर्तीच्या अधीनतेने रु. २५,०००/-	
			सहाय्यक कार्यकारी अभियंता	रुपये २,५०,०००/-	
			सहाय्यक अभियंता (वर्ग-एक) उप अभियंता उप विभागीय अभियंता उप विभागीय अधिकारी	रुपये १,००,०००/-	
		(ब) विद्युतविषयक कामे (विद्युत संच मांडणीसाठी)	मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार	
			अर्धोक्षक अभियंता	रुपये २५,००,०००/-	
			कार्यकारी अभियंता	रुपये ७,५०,०००/-	
			उप अभियंता	रुपये २५,०००/-	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(२) सर्वसाधारण दुरुस्त्या			
		(अ) स्थापत्यविषयक कामांसाठी	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	मंडळाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या र्मायादेत पूर्ण अधिकार विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या र्मायादेत पूर्ण अधिकार	टीप १- अधीक्षक अभियंत्यास, परिच्छेद १८५ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे इमारतीच्या वार्षिक दुरुस्त्यांसाठी ठोक रकमेची तरतूदही करता येईल आणि अंदाजांना रीतसर मंजूरी मिळण्याच्या अपेक्षेने तातडीच्या नियतकालीक दुरुस्त्या सुरु करण्यास प्राधिकृत करता येईल. परिच्छेद १८० पहावा. टीप २- स्तंभ (४) मध्ये नमूद केलेल्या अधिकारांना बांधकामास निश्चितपणे धोका असेल तर, खात्याच्या ताब्यातील अशा सर्व बांधकामांची निकडीने दुरुस्ती करण्यास, कोणत्याही आवश्यक व वाजवी रकमेच्या खर्चास मंजूरी देता येईल.
		(ब) विद्युतविषयक कामांसाठी	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये ५,००,०००/-	
		(३) विशेष दुरुस्त्या			
		(अ) स्थापत्यविषयक कामांसाठी	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	मंडळाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या मर्यादेत पूर्ण अधिकार विभागासाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद असल्यास, प्रत्येक प्रकरणात, रु. २०,००,०००/-	
			सहाय्यक कार्यकारी अभियंता सहाय्यक अभियंता	विभागासाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद असल्यास, रु. १,००,०००/-	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
			श्रेणी १ उप अभियंता उप विभागीय अभियंता उप विभागीय अधिकारी		
			संचालक, उपवने व उद्याने	रूपये ५,००,०००/-	
			सहाय्यक संचालक, उपवने व उद्याने	रूपये १,००,०००/-	
		(ब) विद्युतविषयक कामांसाठी	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	रूपये २५,००,०००/- रूपये ५,००,०००/-	
		(४) विशेष प्रकारची हत्यारे व सयंत्र	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रूपये २५,००,०००/- रूपये ५,००,०००/-	टीप १- ज्याज्यावेळी अंदाजपत्रकापेक्षा अधिक रक्कम खर्च संमत करण्याचे अधिकार हे, आवश्यक असेल तेव्हा तेव्हा सक्षम प्राधिका-याकडून अगोदरच सुधारीत प्रशासनिक मान्यता मिळविण्यात येईल या परंतुकाच्या अधीन असतील टीप २- वरिष्ठ प्राधिका-याने मंजूर केलेल्या सुधारीत अंदाजाहून कोणताही अधिक खर्च कोणत्याही अधिका-यांस, मंजूर करता येणार नाही. राज्यपालांच्या अधिकृत निवासस्थानासंबंधीच्या बांधकामाच्या बाबतीत कोणत्याही संवितरण अधिका-याने तांत्रिक मंजूरीच्या रक्कमेहून सामान्यपणे अनुज्ञेय असलेला अधिक खर्च सुधा करता कामा नये. परिशिष्ट २१ मधील नियम १० पहावा.
		(५) अंदाजाहून अधिक खर्च	मुख्य अभियंता व अधीक्षक अभियंता	वरील (४) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत, तथापि, मुळ कामाची व्याप्ती कमी होणार नाही व अंदाजपत्रकांच्या तुलनेत एकूण खर्च हा, ज्यासाठी त्यास सुधारीत अंदाजपत्रकात मंजूर करता येतात अशा रक्कमेपेक्षा जास्त नसेल तर, वरील (४) च्या मर्यादेत पूर्ण अधिकार, इतर प्रकरणात मंजूर अंदाजाच्या ५ टक्क्यापर्यंत.	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
			कार्यकारी अभियंता	मंजूर अंदाजाच्या ५ टक्केपर्यंत, मात्र मूळ कामाची व्याप्ती कमी होणार नाही व अधिक खर्चाची एकूण रक्कम ही त्याच्या तांत्रिक मंजरीच्या अधिकाराच्या मर्यादेत असली पाहीजे. तसेच, इमारतीच्या वार्षिक दुरुस्त्यांसाठी अधीक्षक अभियंत्याने ठरवून दिलेल्या ठोक रकमेच्या बाबी सोडून, प्रत्येक प्रकरणात रु. २,०००/- पर्यंत, मग एकूण मंजूर अंदाज काहीही असो.	टीप ३- कमी केलेल्या अंदाजानाही हे अधिकार लागू होतात. अशा अंदाजाच्या बाबतीत, मंजुरीची आवश्यकता असलेला अधिक खर्च अंदाजाच्या कमी केलेल्या रकमेच्या आधारे काढण्यात यावा.
	(६) राज्य स्थापत्यविषयक कामांच्या बाबतीत अंदाजपत्रकातील उपशिर्षातील रकमांहून अधिक खर्च	मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार, मात्र मुळ कामाची व्याप्ती कमी होणार नाही व कामाचा एकूण खर्च हा, त्यास ज्या रकमेपर्यंतचे सुधारित अंदाज मंजूर करता येतात त्या रकमेच्या मर्यादेत असला पाहिजे, किंवा ज्यादा खर्च संपूर्ण मंजूर अंदाजापेक्षा ५ टक्क्यांहून अधिक रकमेने होता कामा नये.	टीप - अंदाजाच्या उपशिर्षाहून अधिक होणारा खर्च संमत करण्याचे अधिकार हे, आवश्यक असेल तेव्हा तेव्हा सक्षम प्राधिका-याकडून अगोदरच सुधारीत प्रशासकीय मान्यता मिळविण्यात येईल या परंतुकाच्या अधीन असतील.	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
			कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार, मात्र मुळ कामाची व्याप्ती कमी होणार नाही याअधीन संपूर्ण मंजूर अंदाजाच्या ५ टक्क्याहून अधिक रक्कम किंवा रुपये १,२००/- यापैकी जी रक्कम जास्त असेल, त्या रकमेपेक्षा जास्त खर्च होता कामा नये.	
		(दोन) पाटबंधारे आणि जलविद्युत कामे.			
		(१) सर्व प्रधान शिर्षाखाली वर्गाकरण केलेली मूळ कामे.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये २.५० कोटी पर्यंत रुपये १.०० कोटी पर्यंत	
		(२) ज्याचे बांधकामाचे लेखे बंद करण्यात आले आहेत अशा प्रकल्पांच्या खुल्या भांडवली लेख्यांवर आकारणी योग्य, कलम ५३३ खाली वर्गाकरण केलेली मूळ कामे.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये २.५० कोटी पर्यंत	
		(३) सर्वसाधारण दुरुस्त्या	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(२)(अ) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(२)(अ) प्रमाणे	
		(४) विशेष दुरुस्त्या	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(३)(अ) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(३)(अ) प्रमाणे	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(५) दुस-या वर्गाच्या पाटबंधा-यांच्या कामांची दुरुस्ती	अधीक्षक अभियंता	संबंधीत महसूल प्राधिका-याची पूर्व सहमती मिळवली असली पाहिजे आणि त्याच्याकडे उपलब्ध असलेल्या दुरुस्त्यांसाठीच्या अर्थसंकल्पीय अनुदानातून खर्च भागवता येत असला पाहिजे या शर्ताच्या अधीनतेने रु.१.०० कोटी पर्यंत.	
			कार्यकारी अभियंता	प्रत्येक प्रकरणात रु. २५,०००/- पर्यंत मात्र (१) दुरुस्तीचा खर्च कामापासून मिळणा-या महसूलातील पाटबंधा-यांच्या हिस्स्याच्या २० पटीच्या आत असेल तर जिल्हाधिका-याने आणि खर्च त्या मर्यादेहून अधिक असेल तेव्हा आयुक्ताने त्या कामास मान्यता दिली असली पाहिजे आणि (२) कामाची प्रत्यक्ष क्षमता ही, हैसियत किंवा सिंचन उपकरासाठी आकारणी केलेले क्षेत्र ओलिताखाली आणण्यास पुरेसे आहे, या विषयी कार्यकारी अभियंत्यांची खात्री झाली पाहिजे.	
		(६) विशेष प्रकारची हत्यारे व संयंत्र	मुख्य अभियंता	अ.क्र.१३-एक(४) प्रमाणे	
			अधीक्षक अभियंता	अ.क्र.१३-एक(४) प्रमाणे	
			कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(४) प्रमाणे	
		(७) अंदाजाहून अधिक खर्च	मुख्य अभियंता	अ.क्र.१३-एक(५) प्रमाणे	
			अधीक्षक अभियंता	अ.क्र.१३-एक(५) प्रमाणे	
			कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(५) प्रमाणे	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(८) अंदाजाच्या उपशीर्षाहून अधिक खर्च	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(६) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(६) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(६) प्रमाणे	
		(तीन) लहान व मध्यम बंदरे-			
		(९) मूळ कामे	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये ५०,००,०००/- रुपये १०,००,०००/-	
		(२) सर्वसाधारण दुरुस्त्या	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(२)(अ) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(२)(अ) प्रमाणे	
		(३) विशेष दुरुस्त्या	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(३)(अ) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(३)(अ) प्रमाणे	
		(४) विशेष प्रकारची हत्यारे व संयंत्र	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(४) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(४) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(४) प्रमाणे	
		(५) अंदाजाहून अधिक खर्च	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(५) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(५) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(५) प्रमाणे	
		(६) अंदाजाच्या उपशीर्षाहून अधिक खर्च	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	अ.क्र.१३-एक(६) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(६) प्रमाणे अ.क्र.१३-एक(६) प्रमाणे	
१४	१४५	अंदाजपत्रकातील एखाद्या कामाच्या आकस्मिक खर्चासाठी केलेली तरतूद,	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार प्रत्येक बाबीसाठी रुपये ५०,०००/-	टीप :-अधीक्षक उपवने व उद्याने यास कार्यकारी अभियंत्याकडे सोपविण्यात आलेले अधिकार वापरता येतील, मात्र त्यासाठी कोणतेही काम

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		अंदाजपत्रकात तरतूद न केलेल्या कामाच्या एखाद्या नवीन बाबीकडे वळवणे.			ज्याच्या अधिकारीतेत येत असेल अशा विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्याची पूर्वमान्यता घेतली पाहिजे. इमारतींसाठी परिच्छेद १८५ मधील आणि रस्त्यांसाठी परिच्छेद १८६ मधील तरतुदीच्या अधीनतेने.
१५	१८५ व १८६ आणि महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियमावली १९६५ मधील नियम १४८.	तपशीलवार अंदाज तयार न करता महाराष्ट्र इमारती आणि रस्ते यांच्या दुरुस्तीसाठी आकस्मिक खर्च करण्याचा अधिकार.	अधीक्षक अभियंता अधीक्षक अभियंता (विद्युत)	काही नगरपालिका कर असल्यास ते वगळून रूपये २५,०००/- पर्यंत काही नगरपालिका कर असल्यास ते वगळून रूपये २५,०००/- पर्यंत	
१६	१८९	खात्याकडून काम करून घेण्याचे अधिकार.	कार्यकारी अभियंता	दर सूचीवरील कामासाठी रूपये ६२,५००/- उक्त्या कामाच्या दरपद्धतीने करावयाच्या कामासाठी रूपये ५,००,०००/- पुढील शर्तीच्या अधीनतेने -- (१) अंदाजीत खर्च रूपये १,२५,०००/- हून अधिक येणार असेल तर अशा प्रत्येक कामासाठी कार्यकारी अभियंत्याने ते काम खात्याकडून करवून घेण्यापूर्वी अधीक्षक अभियंत्याची परवानगी मिळविली पाहीजे. (२) एखाद्या बांधकामाच्या निरनिराळ्या घटक भागांतील कामाच्या	परिच्छेद १८९ मध्ये विहित केलेल्या शर्तीच्या अधीनतेने

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				समान बाबी एका विशिष्ट दरपत्रकाखाली समाविष्ट करण्यासाठी कार्यकारी अभियंत्याने, उक्त्या कामगारांकडून, कामाच्या बाबीसाठी मोहरबंद पाकीटातून बाबवार दरपत्रके मागविली पाहिजेत. निम्नतम स्वीकाराह बाबवार दर हा, जर त्या वर्षीच्या मंजूर विभागीय दर अनुसूचीच्या आत असेल तर, कार्यकारी अभियंत्याने आणि इतर सर्व प्रकरणात अधीक्षक अभियंत्याने मान्य करावा. मात्र आणखी असे की, अंदाजित रकमेपेक्षा कोणताही अधिक खर्च झाल्यास तो अधिकाराच्या त्या त्या अधिका-यांच्या मंजूरीच्या मर्यादेत असला पाहिजे. असे दर, सर्व उक्त्या कामगारांना अधिसूचित करण्यात येतील आणि ते एका वेळी फक्त सहा महिन्यांसाठी अमंलात रहातील. जे उक्ते कामगार या मान्य दरांनी काम करण्यास तयार असतील त्यांच्याकडे काम सोपवण्यात येईल — मग त्यांनी दरपत्रक सादर केले असो वा नसो, आणि (३) उक्त्या कामगारांस एका पेक्षा अधिक उक्ती कामे देण्यात आली	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				असतील तर अशा प्रकरणात कामांची संख्या कोणत्याही एका वेळी तीन पेक्षा अधिक होता कामा नये आणि एकूण खर्च दोन लाख रुपयांपेक्षा जास्त होता कामा नये.	
१८		अल्प सूचनेवर निविदा मागविण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता	सूचनेचा कमी केलेला कालावधी हा, दुस-या किंवा नंतरच्या मागण्यांसाठी, महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियम पुस्तिकेनुसार असेल त्यापेक्षा कमी असता कामा नये या शर्तीच्या अधीनतेने रूपये ५०,००,०००/- पर्यंतच्या खर्चाच्या कामांसाठी.	
१९		निवडक कंत्राटदारांकडूनच निविदा मागवण्यासंबंधीची कारणे अभिलिखित करून त्यांच्याकडून निविदा मागविण्याचा अधिकार	मुख्य अभियंता (स्थापत्य व विद्युत)	रूपये २५,००,०००/-	
			अधीक्षक अभियंता (स्थापत्य व विद्युत)	रूपये १०,००,०००/-	
२०	२१७	निविदा स्विकारण्याचा अधिकार	अ.मु.स. (सा.बां.वि), अ.मु.स (जलसंपदा), अ.मु.स. (वित्त) व अ.मु.स. (नियोजन) यांची	पूर्ण अधिकार	टोप १- कार्यकारी अभियंत्यापेक्षा वरच्या दर्जाच्या अधिका-याने कंत्राटी कराराना मंजूरी दिली असेल तेव्हा कंत्राटी कराराची प्रत विभागीय कार्यालयात तयार करावी आणि मंजूरी देणा-या प्राधिका-याने ती

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
			समिती		
			प्रशासकीय विभाग (सा.बां.वि/जलसंपदा)	रुपये ३०.०० कोटीपर्यंत (प्रचलित दरसूचीच्या किमतीच्या ५ टक्के अधिक्यास अधीन राहून)	पृष्ठांकीत करण्यासाठी विभागीय कायालियाने ती त्या प्राधिका-यामार्फत लेखा परिक्षा अधिका-याकडे पाठविल. तसेच मंजूरी देणारा प्राधिकारी अशा करारांच्या अनुषंगाने मंजूरी दिलेल्या जादा बाबीच्या दरसूच्यांच्या प्रतीही लेखापरीक्षा अधिका-यांकडे पाठविल.
			मुख्य अभियंता	प्रति प्रकरण रुपये १५.०० कोटीपर्यंत (प्रचलित दरसूचीच्या किमतीच्या ५ टक्केपेक्षा जास्त अधिक्याकरिता मर्यादा रु.२.५० कोटी)	टीप २ - निविदेत मंजूर केलेली रक्कम हाच, निविदा स्विकृतीचा संबंधातील निर्णयक घटक असेल, अंदाजित खर्च नव्हे.
			अधीक्षक अभियंता	प्रति प्रकरण रुपये २.५० कोटी पर्यंत (प्रचलित दरसूचीच्या किमतीच्या ५ टक्केपेक्षा जास्त अधिक्याकरिता मर्यादा रु.५०.०० लक्ष)	टीप ३- निविदांसाठी जाहिरात देताना संबंधीत कामाच्या अंदाजित खर्चाच्या संदर्भात, निविदा मंजूर करण्यास कोणता प्राधिकारी सक्षम आहे ते नमूद करण्यात आले पाहिजे.
			कार्यकारी अभियंता	प्रति प्रकरण रुपये ५०.०० लक्ष पर्यंत	टीप ४- निविदेत नमूद केलेली रक्कम ही, मंजूर अंदाजित रक्कम अधिकारी अधिक खर्चाची जी रक्कम मंजूर करण्यास सक्षम असेल अशी अधिक खर्चाची रक्कम या पेक्षा जास्त असेल तेहा निविदा स्विकारण्यासाठी अनुसरावयाची कार्यपद्धती अशी असेल की, एरवी निविदा स्विकारण्यास सक्षम असलेल्या अधिका-याने निविदेच्या स्विकृतीत अंतर्भूत असलेल्या मंजूर अंदाजापेक्षा अधिक खर्चाच्या रक्कमेसाठी सक्षम प्राधिका-याची मंजूरी मिळवावी आणि त्यानंतर त्याने निविदा स्विकारून नेहमीप्रमाणे शासनाच्या वतीने कराराच्या दस्तऐवजावर सही करावी.
			संचालक, उपवने व उद्याने	फलोद्यान विषयक कामासाठी रुपये ५,००,०००/- अभियांत्रिकी कामासाठी रुपये २,००,०००/-	
			सहाय्यक कार्यकारी अभियंता	रुपये ५,००,०००/-	
			सहाय्यक अभियंता (वर्ग-१) उप अभियंता	रुपये २,००,०००/-	
			उप विभागीय अभियंता	रुपये १,५०,०००/-	
			उप विभागीय अधिकारी	रुपये १,००,०००/- निविदेतील रक्कम ही, मंजूर अंदाजाची रक्कम अधिक सक्षम प्राधिका-याने अधिक खर्च म्हणून	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				काही रक्कम मंजूर केली असल्यास, तो रक्कम यापेक्षा जास्त होता कामा नये. या शर्तीच्या आणि परिच्छेद २०८ च्या तरतुदीच्या अधिनतेने.	टोप ५- उक्त्या कामासाठी प्रपत्र ए-१ किंवा ए-२ मध्ये सादर केलेल्या निविदांची छाननी करताना कार्यकारी अभियंत्यास कधी कधी कामाच्या एखाद्या उप शिर्षाखाली अंदाजित दरांपेक्षा बराच जास्त दर देणे आवश्यक असल्याचे आढळून येते. अशा प्रकरणांत अन्यथा त्यांच्या अधिकारात असेल तर, त्याला निविदा स्विकारता येतील, परंतु संपूर्ण अंदाज त्यामुळे ५ टक्क्यांपेक्षा जास्त रक्कमेने वाढण्याचा संभव असेल तर, उपशिर्षावरील अधिक खर्च विनियमीत करण्यासाठी सक्षम प्राधिका-याच्या मंजूरीकरीता कार्यचिन्हीच्या नमून्यात अंदाजाचा सुधारीत गोषवारा त्याने सादर करावा. संपूर्ण अंदाज ५ टक्क्यांनी किंवा त्यापेक्षा कमी रक्कमेने वाढण्याची शक्यता असेल तेहा, कार्यचिन्ही सादर करण्याची गरज नाही, परंतु अंदाजित दरांच्या १० टक्क्यांपेक्षा अधिक रक्कमेने जास्त असेल असा कोणताही स्वतंत्र दर संमत करण्यासाठी अधीक्षक अभियंत्याची मंजूरी मिळविण्यात यावी. तथापी ज्या प्रकरणांत निविदेत नमूद केलेल्या दरांवर आधारीत असलेला कामाचा एकूण खर्च मंजूर अंदाजित रक्कमेपेक्षा जास्त होत नसेल अशा प्रकरणांत, मंजूर अंदाजामधील एकेका बाबीसाठी निविदेत नमूद केलेल्या वाढीव दरांसाठी अधीक्षक अभियंत्याच्या मंजूरीची आवश्यकता असणार नाही.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					<p>टीप ६- अंदाजपत्रकांमधील एखाद्या दुख्यम कामासाठी किंवा मंजूर अंदाजपत्रकाच्या एखाद्या भागासाठी निविदा स्विकारताना निविदेशी संबंधीत भागाच्या मंजूर अंदाजाची रक्कम संपूर्ण कामाच्या अंदाजाची नव्हे, वरील नियम लागू करताना विचारात घ्यावी.</p> <p>टीप ७- उपवने, उद्याने व उपविभागाच्या अभियांत्रिकी कामांच्या बाबतीत, रुपये ५०,००० पेक्षा अधिक रक्कमेच्या कोणत्याही निविदेवर, सदर काम ज्याच्या अधिकारीतेत असेल त्या विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्यांकळून कार्यवाही करण्यात येईल आणि ती, सा.बां.विभागाच्या सक्षम अधिकायाकळून स्वीकृत करवून घेण्यात येईल.</p>
२१	परिच्छेद २२० खालील टीप.	निविदेतील मंजूर केलेल्या दरांपेक्षा जास्त वाढीव दरांसाठी केलेल्या मागण्या मंजूर करण्याचा अधिकार (निविदेतील अंदाजपत्रकातील चालू दरसूचीच्या आधारे येणा-या किंमतीवर)	अ.मु.स. (सा.बां.वि), अ.मु.स. (जलसंपदा), अ.मु.स. (वित्त) व अ.मु.स. (नियोजन) यांची समिती	पूर्ण अधिकार	टीप - पाणी काढून टाकण्याच्या प्रमाणातील वाढ, काही सामग्रीच्या किमतीत अचानक वाढ (विविक्षित स्थानिक बाबींमध्ये वाढ) इत्यादींसारख्या अनरोक्षित बाबींच्या बाबतीत वाढीच्या मागण्या मंजूर करताना या अधिकाराचा वापर करता येईल.

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				<p>(एक) सदर अधिकार निविदेतील केवळ एकाच बाबीचा दर वाढवण्यापुरता असला पाहिजे आणि वाढीची मर्यादा प्रस्तुत बाबीसाठी निविदेत नमुद केलेल्या दराच्या १० टक्क्यांपर्यंत किंवा रूपये ५,००,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रकमेपर्यंत असेल, तसेच अशा वाढीनंतर, निविदेची वाढीव रक्कम ही, संबंधित सक्षम अधिका-यांच्या निविदा स्विकृतीच्या मर्यादेच्या आत असली पाहिजे.</p> <p>(दोन) निविदेमध्ये त्या बाबीच्या बाबतीत खर्च वाढीवर कोणतीही कमाल मर्यादा घालण्यात आली असेल तर, वाढीच्या सुधारणेमुळे त्या बाबीवर होणारी एकूण वाढ ही निर्धारीत कमाल मर्यादेपेक्षा अधिक होता कामा नये.</p> <p>(तीन) स्तंभ (४) मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिका-याने अशी सर्व प्रकरणे माहितीसाठी आणि अभिलिखित करण्यासाठी आपल्या निकटतम वरिष्ठ प्राधिका-यास, तसेच शासनास</p>	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				<p>कळवावोत.</p> <p>(चार) जर अधिक खर्चाची रक्कम रूपये ५,००,०००/- पेक्षा जास्त होत असेल तर स्तंभ (४) मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिका-याने मान्यता मिळविण्यासाठी शासनाशी संपर्क साधावा.</p>	
			अर्थीकरण अभियंता	<p>रूपये २.५० कोटीचे १० टक्के पर्यंत मात्र</p> <p>- (एक) सदर अधिकार निविदेतील केवळ एकाच बाबीचा दर वाढवण्यापुरता असला पाहिजे आणि वाढीची मर्यादा प्रस्तुत बाबीसाठी निविदेत नमूद केलेल्या दराच्या १० टक्क्यांपर्यंत किंवा रूपये २.५०,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रकमेपर्यंत असेल, तसेच अशा वाढीनंतर, निविदेची वाढीव रक्कम ही, संबंधित सक्षम अधिका-यांच्या निविदा स्विकृतीच्या मर्यादेच्या आत असली पाहिजे.</p> <p>(दोन) निविदेमध्ये त्या बाबीच्या बाबतीत खर्च वाढीवर कोणतीही कमाल मर्यादा घालण्यात आली असेल तर, वाढीच्या सुधारणेमुळे त्या बाबीवर होणारी एकूण बाढ ही</p>	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				<p>निर्धारीत कमाल मर्यादिपेक्षा अधिक होता कामा नये.</p> <p>(तीन) स्तंभ (४) मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिका-याने अशी सर्व प्रकरणे माहितीसाठी आणि अभिलिखित करण्यासाठी आपल्या निकटतम वरिष्ठ प्राधिका-यास, तसेच शासनास कळवावीत.</p> <p>(चार) जर अधिक खर्चाची रक्कम रूपये २,५०,०००/- पेक्षा जास्त होत असेल तर स्तंभ (४) मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिका-याने मान्यता मिळविण्यासाठी शासनाशी संपर्क साधावा.</p>	
२४	२२७	कामाच्या अतिरिक्त बाबी पार पाडणे	कार्यकारी अभियंता	<p>प्रत्येक अतिरिक्त बाबीसाठी रूपये १,००,०००/-</p>	<p>(अ) वरिष्ठ अधिका-यांनी स्वीकारलेल्या रीतसर निविदांमध्ये तरतूद नसलेल्या कामाच्या जादा बाबी त्यांच्या दुव्यम अधिका-यांनी पार पाडण्यास आणि त्यासाठी द्यावयाच्या दरांना मंजुरी देण्यास कार्यकारी अभियंत्यांना प्राधिकार देण्यात आला आहे, मात्र त्यासाठी खालीलप्रमाणे शर्ती पाळाव्या लागतील:-</p> <p>(१) एकेका अतिरिक्त बाबीचा खर्च रूपये ५०,०००/- (पूर्वीचे रूपये २५,०००/-) पेक्षा जास्त होता कामा नये आणि अशा अतिरिक्त बाबीतील एकूण खर्च हा, कार्यकारी अभियंता स्वतः जितक्या रकमेपर्यंतच्या निविदा स्विकारण्यास सक्षम असेल त्या रकमेच्या आत असला पाहिजे.</p>

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					<p>(२) (अ) अतिरिक्त बाब ही, स्वीकृत निविदेमध्ये पूर्वीच समाविष्ट असलेल्या तत्सम बाबीसारखीच असेल तेव्हा, निश्चित करावयाचा आणि प्रभारी अभियंता व कंत्राटदार यांनी परस्पर संमत करावयाचा दर हा, शक्य असेल तेथवर तत्सम बाबीच्या विनिर्देशातील बदलामुळे आवश्यक ठरलेल्या मर्यादेपर्यंत सुधारलेल्या निविदा दरावर आधारलेला असावा. मात्र विभागाच्या दर-अनुसूचिमध्ये अतिरिक्त बाबीसाठी दराची तरतूद असेल तर, निश्चित करावयाचा दर हा, अशा अनुसूचितील दरापेक्षा जास्त असता कामा नये.</p> <p>(ब) अतिरिक्त बाब ही स्वीकृत निविदेतील बाबीसारखी किंवा तिच्याशी तुल्य नसेल तर त्यासाठी प्रभारी अभियंता आणि कंत्राटदार यांनी परस्पर संमत केलेल्या दराने पैसे देण्यात येतील, मात्र तशा प्रकारच्या कामासाठी विभागाच्या दर अनुसूचिमध्ये तरतूद असेल तर, संमत करावयाचा दर हा अशा अनुसूचिदरापेक्षा जास्त असता कामा नये.</p> <p>(३) (अ) अतिरिक्त बाब किंवा बाबीवरील जादा खर्च हा, कामाच्या इतर बाबीवर (आकस्मिक खर्च धरून) केलेल्या किंवा स्पष्टपणे अपेक्षित असलेल्या बचतीद्वारे अगोदरच भागवला गेलेला असला पाहिजे. अशा प्रकरणी प्रस्तृत बचत ही जादा बाबीच्या दरसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आली पाहिजे.</p>

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					(ब) एखाद्या स्वतंत्र अतिरिक्त बाबीची रक्कम रुपये २५,००० पेक्षा अधिक होत असेल किंवा त्यासाठी प्रस्तावित केलेला दर हा विभागीय अनुसूचीत अगोदरच मंजूर केलेला दर नसेल किंवा तो त्यात मंजूर केलेल्या दरापेक्षा जास्त असेल तर, अशा दरासाठी अधीक्षक अभियंत्याची पूर्व मंजूरी मिळविण्यात आली पाहिजे. जर अतिरिक्त बाबीसाठी कंत्राटदारास (निविदेच्या अनुसूची 'ए' मध्ये तरतूद केलेल्या सामग्री व्यतिरिक्त इतर) सामग्री पुरवावयाची असेल तर, अतिरिक्त बाबीच्या दरसूचीमध्ये दर परिमाण आणि सामग्री पोचवण्याचे ठिकाण विनिर्दिष्ट करण्यात आले पाहिजे. अतिरिक्त बाबीसाठी दर निश्चित करताना अनुसूची 'ए' मधील किंवा त्याबाहेरील सामग्रीचा पुरवठा करण्यात येणार असण्याची बाब विचारात घेण्यात आली पाहिजे.
२७	२४४	(१) भाडे मंजूर करण्याचा अधिकार	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार प्रत्येक स्वतंत्र प्रकरणात दरसाल रुपये १०,०००/- प्रत्येक स्वतंत्र प्रकरणात दरसाल रुपये १,०००/-	टीप १- हे अधिकार, भाड्याच्या किंवा उभ्या पिकांसाठी द्यावयाच्या भरपाईच्या वाजवीपणाच्या बाबतीत तहसिलदाराच्या दर्जाहून खालच्या दर्जाचा नस्ल अशा महसुली अधिका-याचे प्रमाणपत्र प्रत्येक प्रकरणात मिळविण्यात आले पाहिजे, या अटीच्या अधीन असतील. टीप २- कालव्यांच्या आखणीत येत असलेल्या आणि जमिनीबोरोबरच संपादन करणे आवश्यक असलेल्या झोपड्या, शेत घर, विहिरी आणि
		(२) भाडे रोखीने देण्यास प्राधिकृत करण्याचा अधिकार.	अधीक्षक अभियंता	प्रत्येक स्वतंत्र प्रकरणात दरसाल रुपये "निरंक"	
		(३)उभ्या पिकांसाठी	मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		भरपाई मंजूर करण्याचा अधिकार.	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	प्रत्येक स्वतंत्र प्रकरणात दरसाल रूपये १५,०००/- प्रत्येक स्वतंत्र प्रकरणात दरसाल रूपये ५,०००/-	फळझाडे यांसाठीसुध्दा नुकसान भरपाई मंजूर करण्यासंबंधीचे अधिकार लागू करण्यात यावेत. टीप ३- पिकांच्या झालेल्या हानीबद्दल द्यावयाच्या नुकसानभरपाईची रक्कम ही तहसिलदाराकडून प्रमाणपत्र मिळाल्यावर २ ते ३ महिन्यांच्या आत देण्यात आली पाहीजे.
२९	२४७	सरकारी इमारतीच्या आवारातील जमिनीचा काही भाग खाजगी व्यक्तींना तात्पुरती बांधकामे, चहाची दुकाने, उपहारगृहे इत्यादी उभारण्यासाठी पटूयाने देण्याचा अधिकार	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार प्रत्येक प्रकरणात भाडे दरमहा रूपये २४०/- पेक्षा जास्त नसेल तेव्हा पुढील शर्तीच्या अधिनतेने. (१) तात्पुरते उपहारगृह किंवा चहाचे दुकान उभारण्याची जागा ही भोगवटा करणा-या अधिका-याने मान्यकेलेल्या व्यक्तिसच पट्टव्याने देण्यात आली पाहिजे. (२) भाडे पट्टा एक वर्षापुरता असला पाहिजे. (३) शासन एक महिन्याच्या नोटिशिने तसे करण्यास फर्माविल तेव्हा पट्टेदाराने कोणत्याही भरपाईची मागणी न करता जमीन सोडली पाहिजे आणि जागा जशी होती तशी करून दिली पाहिजे. (४) या शर्तीचे पालन केले जाईल	टीप :- वास्तुशास्त्रीय सौदर्य संपन्न सरकारी इमारतीलगतच कच्चा छप-या उभारल्यास अशा इमारतीचे सौदर्य जसे घटते तसे ते इतर कशानेही होत नाही, म्हणून हा अधिकार कमीत कमी प्रमाणात वापरण्यात यावा.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				<p>याची खात्री वाटावो यासाठी पट्टदाराने शासनाकडे खालील दराने ठेव ठेवली पाहिजे आणि शासनास ही ठेव भाड्याची थकबाकी वसूल करण्यासाठी आणि/किंवा, जर पट्टदाराने जागा जशी होती तशी करून दिली नाही तर ती तशी करून घेण्यासाठी वापरता येईल.</p> <p>तारण ठेवीची रक्कम दरमहा रूपये ५/- किंवा त्यापेक्षा कमी भाडे असलेले लहान भूखंड. रूपये ६०/- दरमहा रूपये ५/- पेक्षा जास्त परंतु रूपये २० पर्यंत भाडे असलेले लहान भूखंड. रूपये २००/- दरमहा रूपये २०/- पेक्षा जास्त परंतु रूपये ४०/- पेक्षा कमी भाडे असलेले भूखंड. रूपये ३००/- दरमहा रूपये ४०/- किंवा त्यापेक्षा जास्त भाडे असलेले भूखंड. रूपये ५००/- (५) कार्यकारी अभियंत्याचे समाधान होईल अशा प्रकारे पट्टदाराने जागा स्वच्छ व नीटनेटकी ठेवली पाहिजे</p>	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्ण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				<p>आणि त्यास नेमून दिलेल्या जमिनीपालिकडे इतर कोणत्याही जमिनीवर त्याने अतिक्रमन करता कामा नये.</p> <p>(६) पट्टेदाराने विहित मासिक भाडे दर महिन्याच्या एक तारखेस अगाऊ दिले पाहिजे, आणि</p> <p>(७) प्रत्येक प्रकरणात आकारलेले भाडे महालेखाकार यांना कळविष्ण्यात येईल.</p>	
३०	परिच्छेद २५५ खालील टीप	कामास प्रशासकीय मान्यता मिळाल्यानंतर व त्याच्या नकाशांना व अंदाजपत्रकांना सक्षम प्राधिकाऱ्याने तांत्रिक मंजुरी दिल्यानंतर स्वेच्छा अनुदानांतून गौण कामासाठी “ २५९-सार्वजनिक बांधकामे किंवा २९३-गृहनिर्माण ” या शिर्षाखाली निधीची तरतूद करण्याचा अधिकार.	अधीक्षक अभियंता	सार्वजनिक बांधकाम खात्याने त्याच्या स्वाधीन केलेल्या स्वेच्छा अनुदानातून प्रत्येक प्रकरणात रूपये २,५०,०००/-	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
३३	३००	ठेव आणि अंशदाने घेवून करावयाची कामे स्विकारण्याचा अधिकार	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये २५,००,०००/- रुपये १०,००,०००/-	<p>टीप-१- हे अधिकार टक्केवारी खर्च वगळून आहेत. टक्केवारी खर्च देण्याबाबतची अट शासनाच्या विशेष मंजूरीशिवाय, कोणत्याही प्रकारे शिथिल करण्यात येवू नये.</p> <p>टीप-२- कार्यकारी अभियंत्याकडे जे अधिकार सोपविण्यात आले आहेत त्याच अधिकारांचा वापर करण्यास संचालक, उपवने व उद्याने यांनाही परवानगी आहे, मात्र काम ज्या विभागाच्या अधिकारीतेत असेल त्या, विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्याची पूर्वमान्यता घेण्यात आली पाहिजे.</p>
३४	३२८	राज्य रस्ते आणि सरकारी कालबे यांवरील तरीच्या मक्त्यांसाठी कंत्राटदारांना सूट देण्याचा अधिकार	कार्यकारी अभियंता	पट्ट्याच्या रकमेच्या एक चतुर्थांश अंशात: किंवा पूर्णत: व्याज किंवा दोन्ही इतकी अशी सूट प्रत्येक प्रकरणात रुपये २,५००/- च्या मर्यादेच्या अधीनतेने देता येईल. ज्या प्रकरणात या मर्यादा ओलांडल्या जातील त्या प्रकरणात संबंधित अधीक्षक अभियंत्याची मान्यता मिळविण्यात यावी.	
३७		हजेरी पटानुसार रकमा देणे	(१) सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता (२) महाराष्ट्र अभियंत्यांच्या दुव्यम सेवेतील अग्रधनधारक	पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार मात्र उप विभागीय अधिकाऱ्याने हजेरीपट प्रदानार्थ संमत केला असला पाहिजे.	<p>टीप - जेथे रकमा तातडीने देणे आवश्यक असेल आणि आडमार्गाच्या ठिकाणी काम चालू असेल अशा अपवादात्मक प्रकरणात उप विभागीय अधिकाऱ्यांच्या तपासणीसाठी हजेरीपट सादर न करता ते स्वतःच तपासून प्रदानार्थ संमत करण्यास कार्यकारी अभियंता, अग्रधनधारक असणा-या आणि ज्यांनी नियमानुसार प्रतिभूती सादर केली</p>

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्णवात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					<p>आहे अशा कनिष्ठ अभियंत्यांना आणि सर्वेक्षकांना प्राधिकार देऊ शकेल. तथापी, अशी प्रदाने ही स्थायी किंवा अस्थायी कनिष्ठ अभियंत्यांच्या बाबतीत प्रत्येक हजेरीपटामागे रुपये ३,०००/- व प्रत्येक दुय्यम अधिका-यामागे मासिक रुपये ६,०००/- आणि कार्यव्ययी कनिष्ठ अभियंत्यांच्या/ सर्वेक्षकांच्या बाबतीत प्रत्येक हजेरीपटामागे रुपये ६००/- व प्रत्येक दुय्यम अधिका-यामागे मासिक रुपये १६००/- याप्रमाणे मर्यादित असली पाहिजे. कार्यकारी अभियंत्याने अशा प्रकारे प्राधिकार देण्याची कारणे नमूद केली पाहिजेत आणि उपविभागीय अधिका-याने अग्रधनाच्या प्रतिपूर्तीच्यावेळी लेखा संहिता खंड तीन मधील अनुच्छेद ८६ व ८७ अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे आकारांची छाननी काळजीपूर्वक केली पाहिजे आणि संबंधीत हजेरीपटांवर आपली कार्यात्तर मंजुरी नोंदली पाहिजे. झालेल्या खर्चाच्या संदर्भात झालेल्या एकूण कामाबद्दल दुय्यम अधिकारी मुख्यतः जबाबदार असेल आणि त्यास दैनिक अहवाल तत्परतेने व नियमितपणे सादर करण्यास लावावे म्हणजे त्यायोगे संबंधीत उपविभागीय अधिका-यास कोणतेही अतिप्रदान झालेले नाही याची खात्री करून घेणे शक्य होईल.</p>

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्ण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(दोन) अदत्त मंजुरीचा गोषवारा	(१) सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता	तोन महिन्यांपेक्षा जास्त काळ अदत्त राहिलेली मंजुरी केवळ कार्यकारी अभियंत्याच्या पुर्वमान्यतेनेच देण्यात आली पाहिजे या शर्तीच्या अधिनतेने पूर्ण अधिकार.	
			(२) महाराष्ट्र अभियंत्यांच्या दुव्यम सेवेतील सदस्य	त्याच्या हाताखाली असलेल्या व्यक्तिंच्या बाबतीत पूर्ण अधिकार, मात्र उप विभागीय अधिका-याने किंवा कार्यकारी अभियंत्याने गोषवारा प्रदानार्थ संमत केला असला पाहिजे.	
३८		सरकारी मंजुरीच्या अपेक्षेने, गहाळ झालेल्या नावावर हजेरीपटाच्या बाबतीत प्रदान करण्यासाठी स्थानिक अधिका-यास प्राधिकार देणे.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	रुपये ५०,०००/- (एक) हजेरीपट खरोखरच गहाळ झाला आहे याविषयी मुख्य अभियंत्यांची/अधीक्षक अभियंत्याची खात्री पटली पाहिजे आणि (२) कसूरदाराविरुद्ध योग्य ती कारवाई करण्यात आली पाहिजे, या शर्तीच्या अधीनतेने रुपये १०,०००/-	शासनाची कार्यात्तर मंजुरी मिळविष्ण्यासाठी व नियम बाह्यात क्षमापित करण्यासाठी त्याबाबतचा सविस्तर अहवाल शासनास सादर करण्यात यावा.
३९		पुरवठाकार, उक्ते कामगार आणि कंत्राटदार यांची बिले तयार करणे.	(१) कार्यकारी अभियंता (२) सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ (३) उप अभियंता (४) अधीक्षक, सार्वजनिक बांधकाम, भंडार आणि कर्मशाळा, मुंबई	पूर्ण अधिकार रुपये १०,०००/-	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
४०		(एक) पुरवठाकार, उक्ते कामगार आणि कंत्राटदार यांच्या बिलाच्या रकमा देणे.	(१) कार्यकारी अभियंता	रोखीने रुपये रक्कम	आणि धनादेशा द्वारे कितीही
			(२) सहाय्यक अभियंता किंवा उप अभियंता	बिलाचे स्वरूप	रोखीने धनादेशा द्वारे
			कार्यकारी अभियंता, सहाय्यक अभियंता, किंवा उप अभियंता यांनी संमत केलेल्या मागण्यानुसार पुरविलेल्या सामग्रीची बिले. (ब) ए-१ किंवा ए-२ या नमुन्यात किंवा दर सुच्यांवर उक्त्या कामावर केलेल्या कामाची पहिली	निरंक	कोणत्याही मर्यादेपर्यंत निरंक

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
			<p>व अंतिम बिले किंवा मध्यंतरीची चालू लेखा बिले. (क) नेहमीच्या कंत्राटदारानी केलेल्या कामाची मध्यंतरीची चालू लेखा बिले.</p>	निरंक	<p>पहिले व अंतीम बिल पूर्व लेखापरिक्षेशिवाय चुकते करता येईल, परंतु ते रु.३००० पेक्षा जास्त रकमेचे असेल तेव्हा विभागीय कार्यालयाने त्याची लेखा परिक्षा केल्यानंतरच ते चुकते करण्यात यावे.</p> <p>टीप – पेट्रोल, तेल आणि सुटे भाग यांसारख्या बाबींच्या खरेदीसाठी रोखीने रु.८०० पर्यंत प्रदान करण्याचा प्राधिकारही सहाय्यक अभियंता किंवा उप अभियंता यांना देण्यात आला आहे. मात्र प्रदान करण्यापूर्वी अशा खरेदीचे मोजमाप जागेवरच करण्यात आले पाहिजे.</p> <p>टीप - पेट्रोल, तेल आणि सुटे भाग यांसारख्या बाबींच्या खरेदीसाठी रोखीने रु.१३० पर्यंत प्रदान करण्याचा प्राधिकारही सुध्दा महाराष्ट्र अभियंत्यांच्या दुस्यम सेवेतील सदस्यास देण्यात आला आहे, मात्र प्रदान करण्यापूर्वी अशा खरेदीचे मोजमाप जागेवरच करण्यात आले पाहिजे.</p>

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(दोन) मंजूर दर अनुसुचीच्या आधारे (हात पावत्या इत्यादीवर चुकते केलेल्या) इतर आकारांचे प्रदान	(१) सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता (२) महाराष्ट्र अभियंत्यांच्या दुय्यम सेवेतील अग्रधनधारक सदस्य.	प्रत्येक प्रकरणात रोखीने रूपये निरंक आणि धनादेशाद्वारे कितीही.	
		(तीन) रेल्वे माल वाहनावळीचे प्रदान	(१) सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता (२) उप विभागाचा प्रभार असलेला महाराष्ट्र अभियंत्यांच्या दुय्यम सेवेतील अग्रधनधारक सदस्य.	रक्कम रूपये ३,०००/- पेक्षा कमी असेल तेव्हा रोखीने आणि रक्कम रूपये ३,०००/ किंवा त्यापेक्षा जास्त असेल तेव्हा नागरी जमापत्रांद्वारे (सिफ्टिल क्रेडीट नोट्स)	
		(चार) (मंजूर दर अनुसुचीवर आधारीत नसलेल्या इतर आकारांचे) पहिले व अंतिम बिल.	(एक) उप विभागाचा प्रभारी अधिकारी (दोन) अग्रधनधारक	रूपये १६००/- रूपये १०००/-	टीप- सदर बाब ही मंजूर दर अनुसुचीवर आधारीत नसलेल्या इतर आकारांच्या पहिल्या व अंतिम बिलाशी संबंधीत आहे. तदनुसार त्या बाबीचा हिशेब करण्यात आला पाहीजे असे स्पष्ट करण्यात येत आहे.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्णयात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(पाच) चालू लेखा बिले-	कार्यकारी अभियंता सहाय्यक कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये ५०,०००/-	(१) मंजूर अंदाजित दर (२) अर्थसंकल्पीय तरतूद यांच्या अधीनतेने
			सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ उप अभियंता उप विभागीय अभियंता उप विभागीय अधिकारी दर सूची--	रुपये ३०,०००/-	
			सहाय्यक अभियंता श्रेणी- १ /उप अभियंता उप विभागीय अभियंता उप विभागीय अधिकारी	रुपये ३०,०००/-	
			पहिले व अंतिम बिल		
			कार्यकारी अभियंता सहाय्यक कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये ३०,०००/-	
			सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ उप अभियंता उप विभागीय अभियंता उप विभागीय अधिकारी	रुपये २०,०००/-	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
४४	३६२	चहाचे दुकान चालविण्यासाठी खाजगी व्यक्तींनी भाडयाने दिलेल्या इमारतीच्या भागासाठी नाममात्र भाडे मंजूर करण्याचा अधिकार	(१) अधीक्षक अभियंता (२) कार्यकारी अभियंता	<p>पूर्ण अधिकार, मात्र, मुंबई, पुणे व नागपूर या ठिकाणासाठी शासनाची मंजूरी आवश्यक, बाजारभावाप्रमाणे भाडे किंवा प्रमाण भाडे (यापैकी जे जास्त असेल ते) आणि सवलतीचे भाडे यातील फरक दरमहा रूपये २५०/- पेक्षा जास्त असता कामा नये.</p> <p>पूर्ण अधिकार, मात्र, मुंबई, पुणे व नागपूर या ठिकाणासाठी शासनाची मंजूरी आवश्यक, बाजारभावाप्रमाणे भाडे किंवा प्रमाण भाडे (यापैकी जे जास्त असेल ते) आणि सवलतीचे भाडे यातील फरक दरमहा रूपये १५०/- पेक्षा जास्त असता कामा नये.</p>	<p>टीप- पट्टा मंजूर करणा-या आदेशांच्या प्रती नेहमीप्रमाणे महालेखापाल, मुंबई यांच्याकडे पाठविण्यात याव्यात.</p> <p>कार्यकारी अभियंता, सरकारी इमारत किंवा तिचे भाग खाजगी व्यक्तिना या प्रयोजनासाठी भाडयानेदेण्यासाठी, लिलाव करील तेव्हा, त्याने सर्वोच्च बोली स्वीकारावी. ज्या प्रकरणात कार्यकारी अभियंत्याने सर्वोच्च बोली स्विकारली नसेल अशी प्रकरणे अधीक्षक अभियंत्यास कळविण्यात यावीत आणि अधीक्षक अभियंत्याने ती प्रकरणे, सर्वोच्च बोली न स्वीकारण्याच्या कारणासह शासनास कळवावीत. — (१) खात्याच्या सचिवास प्रत्येक प्रकरणात रु.५,००० पर्यंतच्या महसुली परताव्यास मंजूरी देण्याचा प्राधिकार देण्यात आला आहे. (२) खात्यास खालीलबाबीशी संबंधीत प्रत्येक प्रकरणात रु.५००० पर्यंत परताव्यास मंजूरी देण्याचा प्राधिकार देण्यात आला आहे. (ए) विद्युत संच मांडण्याचे भाडे आणि तसेच सरकारी विद्युत गृहातून उर्जाचा पुरवठा करण्यात आला असेल तेव्हा उर्जा आकार.</p>

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्णयात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					(३) खालील बाबींसंबंधीच्या प्रत्येक प्रकरणात रु.३००० पर्यंतच्या परताव्यास मंजूरी देण्याचा प्राधिकार विभागाला देण्यात आला आहे. (एक) विद्युत लायसेंस साठीच्या अर्जासाठी आकारलेली फी. (दोन) विद्युत तारतंत्री आणि कंत्राटदार यांना लायसेंस देण्यासाठीच्या परिक्षांच्या संबंधात मिळालेली फी.
४५	परिच्छेद ३६३ खालील टीप १	नव्याने निर्माण केलेल्या कार्यालयास फर्निचर पुरविष्णयासाठीच्या अंदाजास मंजूरी देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधोक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	(एक) प्रादेशिक कार्यालयासाठी रूपये ३,००,०००/- (दोन) मंडळ कार्यालयासाठी रूपये ३,००,०००/- (तीन) विभागीय कार्यालयासाठी रूपये ३,००,०००/- (चार) उप विभागीय कार्यालयासाठी रूपये १,५०,०००/- (एक) मंडळ कार्यालयासाठी रूपये ३,००,०००/- (दोन) विभागीय कार्यालयासाठी रूपये ३,००,०००/- (तीन) उप विभागीय कार्यालयासाठी रूपये १,५०,०००/- (एक) विभागीय कार्यालयासाठी रूपये ३,००,०००/- (दोन) उप विभागीय कार्यालयासाठी रूपये १,५०,०००/-	खालील शार्टीच्या अधीनतेने – (एक) परिशिष्ट २६ मध्ये विहित केलेल्या प्रमाणानुसार कमाल मर्यादिच्या अधीनतेने, प्रत्यक्ष गरजेनुसार फर्निचर वस्तू पुरवण्यात याव्यात. (दोन) खरेदीसाठी आवश्यक असलेला निधी उपलब्ध असला पाहिजे. (तीन) फर्निचरची खरेदी ही, उद्योग व कामगार विभागाने वेळोवेळी काढलेल्या आदेशानुसार स्थानिक रीत्या किंवा मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेमार्फत करण्यात आली पाहिजे.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्णयात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
४६	३६८	राज्य नागरी किंवा पाटबंधारे इमारती किंवा बांधकामे विकून किंवा पाढून टाकण्याचा अधिकार.	प्रशासकीय विभाग मुख्य अभियंता	रुपये १०,००,०००/- (पुस्तकी मुल्य) रुपये ४,००,०००/- (पुस्तकी मुल्य)	टीप४- धोकादायक किंवा दुरुस्त होण्यापलिकडच्या स्थितीत असल्याखेरीज कोणतीही इमारत पाडण्यात येऊ नये. इतर कोणत्याही सार्वजनिक कारणासाठी इमारत विकणे किंवा पाडणे हे सदर इमारतीची कोणत्याही सार्वजनिक प्रयोजनासाठी आवश्यकता नसेल या शर्ताच्या अधीन असेल. यापैकी कोणत्याही बाबतीत, त्याबाबतचा अहवाल माहितीसाठी निकटतम वरिष्ठ अधिका-याकडे पाठविष्णयात यावा, त्यात, इमारतीचे वर्गीकरण व किमत आणि विकण्याची किंवा पाडण्याची कारणेनमूद करण्यात यावीत. जमीन ही केवळ महसूल विभागामार्फतच विकता येत असल्यामुळे, जेव्हा (परिच्छेद २३५ पहावा) एखाद्या सरकारी इमारतीची विक्री करण्यात मंजूरी देण्यात येईल तेव्हा, त्याबाबतचे आदेश संबंधीत महसूल प्राधिका-यांना कळविष्णयात यावेत. एखाद्या इमारतीचे पुस्तकी मुल्य प्रमाणिशir किंवा अन्यथा हे केवळ अंदाजण्यात आले असेल व ते नेमके माहित नसेल अशा प्रकरणात देखील या अधिकारांचा वापर करता येईल. वरील टीप बांधकामासही लागू आहे. “इमारत” या संज्ञेवरून, छप्पर, भिंती इत्यादीनी युक्त अशा एका स्वयंपूर्ण एककाचा बोध होतो. तर “बांधकाम” या संज्ञेवरून, इमारतीव्यतिरिक्त प्रार्थनावेदी, कुंपणाची भिंत इत्यादीसारख्या कोणत्याही उभारणीचा बोध होतो.
		(अ) त्या धोकादायक अवस्थेत किंवा दुरुस्त होण्याच्या पलीकडे असल्यामुळे.	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	रुपये २,५०,०००/- (पुस्तकी मुल्य) रुपये १,००,०००/- (पुस्तकी मुल्य)	
		(ब) इतर कारणासाठी	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	रुपये ८०,०००/- (पुस्तकी मुल्य) रुपये १०,०००/- (पुस्तकी मुल्य)	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविष्णवात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					<p>टोप २- मुख्य अभियंता ज्या इमारती विकण्यास सक्षम असेल अशा इमारतीच्या बाबतीत, तसेच जास्त पुस्तकी मुळ्याच्या ज्या इमारतीच्या विक्रीसाठी शासनाचे आदेश आवश्यक असतात अशा इमारतीच्या बाबतीत, मुख्य अभियंत्यास त्यांच्या विक्रीसाठी राखीव किंमत ठरवता येईल. लिलावातील अंतिम बोली ही राखीव किंमतीपेक्षा कमी रकमेची असेल तेव्हा मुख्य अभियंत्याने शासनाचे आदेश मिळवावेत, शासनाने असे आदेश वित्त खात्याशी विचारविनिमय करून काढले पाहिजेत.</p> <p>अधीक्षक अभियंता किंवा कार्यकारी अभियंता ज्या इमारती विकण्यास सक्षम असेल अशा इमारतीच्या बाबतीत, अनुक्रमे मुख्य अभियंत्यास किंवा अधीक्षक अभियंत्यास राखीव किंमत ठरवता येईल आणि लिलावातील अंतीम बोली ही राखीव किंमतीपेक्षा कमी असेल अशा प्रकरणांतही त्याचे आदेश मिळवता येतील.</p> <p>ज्या इमारती मोडकळीस आलेल्या असतील, धोकादायक अवस्थेत असतील किंवा दुरुस्त होण्याच्या पलिकडच्या असतील अशा इमारतीच्या बाबतीत, वरील अधिकार, इमारतीच्या पुस्तकी मुळ्याच्या किमान ६ टक्के अधिक विद्युत व पाणी पुरवठा मांडण्याच्या खर्चाच्या २५ टक्के यांच्या अधीनतेने वापरता येतील. इमारतीच्या बाबतीत</p>

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					<p>राखीव किंमत ही प्रत्येक प्रकरणाच्या गुणवत्तेवर ठरवण्यात यावी.</p> <p>टीप ३- एखादी इमारत किंवा बांधकाम पाढून टाकण्यास मंजूरी देण्यात आली असेल तेहा, ती इमारत किंवा बांधकाम निर्लेखित करण्यासाठी वेगळ्या मंजुरीची आवश्यकता असणार नाही.</p> <p>टीप- संचालक, उपवने व उद्याने यांस, कार्यकारी अभियंत्याकडे सोपविण्यात आलेले अधिकार वापरात येतील, मात्र त्यासाठी काम ज्याच्या अधिकारीतेत असेल अशा विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्याची पूर्वमान्यता मिळविण्यात आलीपाहिजे.</p>
३६८		<p>सरकारी इमारती मुळात ज्या प्रयोजनासाठी बांधण्यात आल्या असतील त्या प्रयोजनासाठी त्यांची गरज नसेल तेहा अशा इमारतीच्या पर्यायी वापराच्या संबंधात अधिकार.</p> <p>(१) सरकारी निवासस्थानांचा बिगर निवासी प्रयोजनासाठी वापर</p>			<p>टीप-१ — लेखापरीक्षा अधिकारी आणि संबंधित विभागप्रमुख यांच्याशी विचारविनिमय करून हे प्रश्न निकाली काढण्यात यावेत आणि दिलेल्या अंतिम आदेशांच्या प्रती या अधिका-यांकडे पाठवाव्यात.</p> <p>टीप २- निवासी इमारती अनिवासी प्रयोजनासाठी वापरण्यापूर्वी संबंधीत अधिका-यांनी इतर कोणत्याही सरकारी विभागांना सदर इमारती निवासी प्रयोजनासाठी नको आहेत असे प्रमाणित केले पाहिजे.</p>

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(२) इतर सरकारी इमारतीचा पर्यायी वापर	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	रुपये ३,६०,०००/- (पुस्तकी मुल्य) रुपये २,५०,०००/- (पुस्तकी मुल्य)	
५०	३६९ ब	सामान्य कार्यालयीन जागेचे भाडे मंजूर करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता	दरमहा रुपये ६०,०००/-	टीप १- हे अधिकार मुख्य अभियंत्याकडे सोपवण्यात आले आहेत, मात्र, मासिक भाडे वाजवी असल्याबद्दल सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्याने प्रमाणित केले असले पाहिजे. भाडे भरमसाठ असेल तेव्हा, हे अधिकार वापरण्यात येणर नाहीत.
		(एक) स्वतंत्र इमारतीत जागेची तरतूद करण्यात आली असेल तेव्हा	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	दरमहा रुपये १६,०००/- दरमहा रुपये ६,०००/-	(एक) भाडे वाजवी असल्यासंबंधी कार्यकारी अभियंत्याचे किंवा प्रकरणपरत्वे, सामान्य प्रशासन विभागाचे प्रमाणपत्र, आणि (दोन) अर्थसंकल्पात तरतूद उपलब्ध असली पाहिजे, या शर्तीच्या अधीनतेने, हे अधिकार अधीक्षक अभियंत्याकडे सोपवण्यात आले आहेत.
		(दोन) अंशतः कार्यालय आणि अंशतः निवासस्थान म्हणून वापरण्यात येणा-या इमारतीत जागेची तरतूद करण्यात आली असेल तेव्हा.	प्रशासकीय विभाग मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार दरमहा रुपये २०,०००/- या कमाल मर्यादेच्या अधीन एकूण भाड्याच्या १/२ दरमहा दरमहा रुपये ४,०००/- दरमहा रुपये २,४००/-	टीप २- अधीक्षक अभियंता, कार्यकारी अभियंत्यास आणि उप विभागीय अधिका-यास विभागीय आणि उप विभागीय कार्यालयांसाठी अनुक्रमे दरमहा जास्तीत जास्त रुपये २४०/- आणि रुपये १००/- परंतु भाडे मंजूर करण्याचा प्राधिकार देवू शकतो.
		(२) सरकारने भाडेपट्ट्यानी दिलेली जमीन आणि इमारत.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	दरमहा रुपये ४८००/- दरमहा रुपये ४८००/- दरमहा रुपये १०००/-	टीप ३- एखादी खाजगी इमारत किंवा तिचा एखादा भाग केवळ सरकारी कार्यालयाच्या जागेसाठीच भाड्याने घेण्यात आला असेल तेव्हा बाब (एक) मधील अधिकार, आणि एखाजी खाजगी इमारत किंवा तिचा एखादा भाग अंशतः कार्यालय म्हणून आणि अंशतः सरकारी अधिका-यांचे निवासस्थान

सा.बां. नियमाबली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा						
					<p>म्हणून वापरण्यासाठी भाड्याने घेण्यात आला असेल तेव्हा बाब (दोन) मधील अधिकार अंमलात येतील.</p> <p>टीप ४- खाजगी जागा भाड्याने घेण्यासंबंधीच्या प्रस्तावासोबत, भाडे वाजवी असल्याबद्दलचे प्रमाणपत्र न चुकता जोडण्यात आले पाहिजे.</p> <p>टीप ५- अनुक्रमांक ५० (दोन) मधील अधिकार (एक) भाडे वाजवी असल्यासंबंधी कार्यकारी अभियंत्याचे किंवा प्रकरणपरत्वे सामान्यप्रशासन विभागाचे प्रमाणपत्र आणि (दोन) अर्थसंकल्पात तरतूद उपलब्ध असली पाहिजे. या शर्तीच्या अधीनतेने देण्यात आले आहेत.</p> <p>स्तंभ ५ मध्ये नमूद केलेले अधिकार पुढील शर्तीच्या अधीनतेने असतील.</p> <p>(एक) भाड्याने द्यावयाची जागा कोणत्याही शासकीय विभागास शासकीय कर्मचा-यांना देण्यासाठी हवी असता कामा नये.</p> <p>(दोन) भाड्याची विवरणपत्रे महालेखापाल यांच्याकडून मान्यकरुन घेण्यात आली पाहिजेत.</p> <p>(तीन) वसूल करण्यात येणारे भाड मुंबई नागरी सेवा नियम खंड एकमधील नियम ८५६ च्या तरतुदीनुसार असले पाहिजे.</p> <p>(चार) मुंबई नागरी सेवा नियम खंड एकमधील प्रकरण सतरा उपविभाग दोनमधील तरतुदीचे पालन करण्यात आले पाहिजे.</p>						
५९	३७०	सरकारी बंगला भाडेपट्ट्याने देणे.	<table border="1"> <tr> <td>मुख्य अभियंता</td> <td>पूर्ण अधिकार</td> </tr> <tr> <td>अधीक्षक अभियंता</td> <td>दरमहा रुपये २०००/-</td> </tr> <tr> <td>कार्यकारी अभियंता</td> <td>दरमहा रुपये ५००/-</td> </tr> </table>	मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार	अधीक्षक अभियंता	दरमहा रुपये २०००/-	कार्यकारी अभियंता	दरमहा रुपये ५००/-		
मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार										
अधीक्षक अभियंता	दरमहा रुपये २०००/-										
कार्यकारी अभियंता	दरमहा रुपये ५००/-										

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
५३	परिच्छेद ३८० खालील टीप	खाजगी इमारत निवासाच्या प्रयोजनासाठी भाडेपट्ट्याने घेण्यास मंजूरी देणे, मात्र, घरमालकास द्यावयाचे भाडे अधिकाराच्या प्राप्तीच्या १० टक्क्याच्या आत असले पाहिजे.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार दरमहा रुपये १०००/- इतक्या कमाल भाड्याच्या अधीनतेने	
५५	परिच्छेद ३८९ खालील टीप-२.	विलंब आकाराच्या खर्चास मंजूरी देण्याचा अधिकार.	प्रशासकीय विभाग मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार एका प्रकरणी वस्तुच्या किंमतीच्या मर्यादेपर्यंत किंवा रुपये ४०,०००/- यापैकी जी कमी असेल त्या मर्यादेपर्यंत. एका प्रकरणी वस्तुच्या किंमतीच्या मर्यादेपर्यंत किंवा रुपये १०,०००/- यापैकी जी कमी असेल त्या मर्यादेपर्यंत. एका प्रकरणी वस्तुच्या किंमतीच्या मर्यादेपर्यंत किंवा रुपये ४,०००/- यापैकी जी कमी असेल त्या मर्यादेपर्यंत.	(१) अर्थसंकल्पात तरतूद असली पाहिजे. (२) द्यावयाचा विलंब आकार (ताब्यात घ्यावयाच्या) वस्तुच्या किंमतीपेक्षा अधिक नसावा. (३) माल ताबडतोब आणून घेतलेला असावा आणि कोणत्याही प्रकारे टाळता येण्याजोगा विलंब किंवा निष्काळजीपणा झालेला नसावा. (४) रुपये ५००० वरील खर्चाच्या प्रत्येक प्रकरणामध्ये त्याबाबतचा अहवाल विभाग प्रमुख किंवा प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख यांनी संबंधीत प्रशासनिक विभागाकडे पाठविणे आवश्यक राहील. (५) विभाग प्रमुख त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन/लेखाविषयक कार्यभार सांभाळणा-या राजपत्रित अधिका-याला हे अधिकार पुनः प्रदान करता येतील.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
५६	३९२	बांधकामे पर पाडण्यासाठी लागणा- या पशुधन व कार्यालयीन फर्निचरसह, हत्यारे व संयंत्राबाबतच्या अंदाजास मंजूरी देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार मात्र, कार्यालयीन फर्निचरच्या बाबतीत, आवश्यक फर्निचर हे शासनाने विहित केलेल्या प्रमाण परिमाणानुसार असले पाहिजे. रूपये २,५०,०००/- (यात, कार्यालयीन फर्निचरसाठी जास्तीत जास्त रूपये ६,०००/- इतकी तरतूद समाविष्ट असू शकेल). रूपये ५०,०००/- (यात, पशुधन किंवा कार्यालयीन फर्निचर यासाठी कोणतीही तरतूद समाविष्ट नसावी). रूपये ५०,०००/-	टीप १- एका विभागाची बचत दुसऱ्या विभागाकडे हस्तांतरीत करून प्रत्येक विभागातील हत्यारे व संयंत्र यावरील खर्च विनियमीत करण्याचा प्राधिकार अधीक्षक अभियंत्याला आहे. हत्यारे व संयंत्र यावरील खर्च हा मंडळातील बांधकामावरील व दुरुस्त्यावरील एकूण खर्चाच्या १३/२ टक्क्यांइतका मर्यादित असला पाहिजे. हत्यारे व संयंत्रासाठी १३/२ टक्क्यांच्या मर्यादेची परिगणना करण्याच्या प्रयोजनासाठी, मुंबई येथील गणितीय उपकरण आगारासाठी आणि मोटार लॉ-यांच्या चालन आकारासाठी तरतूद वगळण्यात यावी.
५७	३९२	हत्यारे व संयंत्र यांच्या दुरुस्तीस मंजूरी देण्याचा अधिकार.	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	मंडळाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या मर्यादेत पूर्ण अधिकार विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या अधीनतेने रूपये ५०,०००/-	
५८	३९२	भांडार अंदाजाशिवाय हत्यारे व संयंत्र खरेदी किंवा निर्मिती यांचा अधिकार.	कार्यकारी अभियंता	रूपये २०,०००/-	हत्यारे व संयंत्र वर्गात समाविष्ट असलेल्या वस्तुंची खरेदी किंवा निर्मिती ही केवळ सक्षम प्राधिका-याने मंजूर केलेल्या अंदाजाच्या आधारेच करता येते. तथापि, परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रमांक ५६अन्वये ज्यासाठी अंदाजाची आवश्यकता जास्तातजास्त रु.५००० पर्यंतच्या किंमतीची खरेदी किंवा निर्मिती यांस अपवाद असेल.

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
६१	४१७	(८) जलसिंचनाव्यतिरिक्त इतर प्रयोजनासाठी पुरविलेल्या पाण्याबद्दल घरमालकांवर किंवा भाडेकरूनवर बसविलेल्या पाणीपट्टीशी संबंधित अशा सरकारला येणे असलेल्या वसूल न होण्याजोग्या किरकोळ रकमा आणि जलसिंचनाबाबतच्या जमा रकमा निर्लेखित करण्याचे अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	प्रत्येत प्रकरणात रुपये २००/- मात्र अशी रकम निर्लेखित करण्यापूर्वी संबंधीत अधिकाऱ्याने सदर रक्कम वसूल न होण्याजोगी असल्याबद्दल जिल्हाधिका- याकडून खात्री करून घेतली पाहिजे.	
		(९) नैसर्गिक कारणामुळे (म्हणजे जून्या झाल्यामुळे) इमारती किंवा बांधकाम कोसळल्याने झालेली हानी निर्लेखित करण्याचा आणि इमारतीच्या विवरणातून त्या काढून टाकण्याचा अधिकार.	अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार	टीप- “इमारत” या संज्ञेवरून, छप्पर, भिंती इत्यादींसह असलेल्या स्वयंपूर्ण एककाचा बोध होतो. तर “बांधकाम” या शब्दाने, इमारतीव्यतिरिक्त, प्रार्थनेची वेदी, कुंपनाची भिंत इत्यादींसारख्या इतर कोणत्याही उभारणीचा बोध होतो.

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(१०) विश्रामगृहे आणि पाटबंधारे खात्याचे बंगले यांच्या भोगवट्याबद्दलची वसूल न होणारी फी निलंखित करण्याचे अधिकार.	कार्यकारी अभियंता	प्रत्येक प्रकरणी रुपये २००/-	
		(११) वसूल न होण्याजोगी भाड्याची रक्कम निलंखित करण्याचे अधिकार.	मुख्य अभियंता संचालक, विकास विभाग चाळी. अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	प्रत्येक प्रकरणी रुपये ३०००/- प्रत्येक प्रकरणी रुपये २६०/- प्रत्येक प्रकरणी रुपये १०००/- प्रत्येक प्रकरणी रुपये ५००/-	
६२	परिच्छेद ४२९ खालील टीप.	केवळ मालभाडे, गाडीभाडे, मजूरी, भाडेखर्च, आवेष्टन खर्च इत्यादीपोटी किरकोळ रकमांचे प्रदान करण्यासाठी भांडारपालांना अग्रधन अग्रिम देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	रुपये ३०,०००/- रुपये १०,०००/- रुपये ३,०००/- (एक) अग्रिमाची रक्कम ही, प्रत्यक्षात आवश्यक असलेल्या रकमेपेक्षा जास्त असता कामा नये. (दोन) भांडारपालाने संबंधीत कार्यकारी अभियंत्याला महिन्यातून दोनदा किंवा आवश्यक तर जास्त वेळा हिशेब सादर केला पाहिजे. (तीन) अग्रिमाची रक्कम गरजेनुसार कमीतकमी राहण्याच्या दृष्टीने तिची दर सहा महिन्यांनी तपासणी करण्यात आली पाहिजे.	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
६३	४२९	भांडाराचा किरकोळ पुरवठा, तसेच यंत्रसामग्रीची किरकोळ दुरुस्ती यांच्या बाबतीत मोजमापे नोंदवण्याचा अधिकार.	भांडारपाल	(अ) कोणत्याही तपासणीशिवाय रूपये ४,०००/- पर्यंत (ब) रूपये ४,०००/- पेक्षा अधिक आणि रूपये १०,०००/- पर्यंत, मात्र महाराष्ट्र अभियंता सेवेतील सदस्याने, म्हणजे एकत्र कार्यकारी अभियंत्याने किंवा उप अभियंत्याने १० टक्के तपासणी केली पाहिजे, या शर्तीवर.	
६४	४३०	भांडारघरे आणि गोदामाची जागा यांसाठी भाडे मंजूर करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता उप विभागाचा प्रभारी अधिकारी	दरमहा रूपये ६०,०००/- दरमहा रूपये ४०,०००/- दरमहा रूपये ८,०००/- दरमहा रूपये १२००/-	टीप १- खाजगी जागा भाड्याने घेण्याविषयीच्या प्रस्तांवासोबत, भाडे वाजवी असल्याबाबतचे आणि सरकारी जागा उपलब्ध नसल्याबद्दलचे प्रमाणपत्र न चुक्ता देण्यात आले पाहिजे. टीप २- एकदा दिलेली मंजूरी, ३ वर्षांसाठी किंवा खाजगी जागेची गरज अस्तित्वात असेपर्यंत यांपैकी जो कालावधी अगोदरचा असेल तोपर्यंत अंमलात राहील.
६५	४३०	सामग्री साठवण्यासाठी मोकळी मैदाने भाड्याने घेण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता उप विभागाचा प्रभारी अधिकारी	दरमहा रूपये ६०,०००/- दरमहा रूपये ४०,०००/- दरमहा रूपये ८,०००/- दरमहा रूपये ४००/-	
६६	४३२	भांडार--- (एक) मंजूर कामे पार पाडण्यासाठी आवश्यक असलेल्या कोणत्याही	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता उप विभागाचा प्रभारी	पूर्ण अधिकार परिच्छेद ३९१ आणि ३९४ यांतील तरतुदीच्या अधीनतेने पूर्ण अधिकार. कोणत्याही एकावेळी रूपये ७००/- च्या	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		भांडाराची (हत्यारे व संयंत्र याव्यतिरिक्त) खरेदी किंवा निर्मिती यासाठी आदेश देण्याचा अधिकार.	अधिकारी संचालक, उपवने व उद्याने	मर्यादिपर्यंत. परिच्छेद ३९१ आणि ३९४ यांतील तरतूदीच्या अधीनतेने पूर्ण अधिकार.	
		(दोन) मंजूर अंदाजात ज्यासाठी योग्य ती तरतूद करण्यात आली आहे अशी सामग्री, भांडार किंवा निर्मित वस्तू सरकारी कर्मशाळेतून खरेदी करण्याचा अधिकार. (तीन) कार्यकारी अभियंत्याने मान्य केलेल्या दर अनुसुचीनुसार, मंजूर कामासाठी आवश्यक असलेल्या किरकोळ भांडाराच्या वस्तू खरेदी करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार मंजूर अंदाजातील तरतूदीच्या मर्यादित पूर्ण अधिकार. मंजूर अंदाजातील तरतूदीच्या मर्यादित पूर्ण अधिकार.	
			मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता उप विभागाचा प्रभारी अधिकारी	पूर्ण अधिकार प्रत्येक प्रकारच्या वस्तूसाठी कोणत्याही एकावेळी रूपये १४००/- च्या मर्यादिपर्यंत, मात्र, पुरवठादाराकडून जाहीर दरपत्रके मागवून त्यानंतरच खरेदी करण्यात आली पाहिजे आणि विदेशी बनावटीच्या वस्तूच्या खरेदीच्याबाबतीत, भारतीय बनावटीची चांगल्या दर्जाची वस्तू रास्त दरात मिळविणे शक्य नव्हते असे प्रत्येक वेळी नमूद करण्यात आले पाहिजे.	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्यापती	शेरा
		(अ) यंत्रसामग्रीचे सुटै विभाग खरेदी करण्याचा अधिकार	कार्यकारी अभियंता उप विभागाचा प्रभारी अधिकारी	एका वर्षात रूपये ५,००,०००/- किंवा यंत्रसामग्रीच्या भांडवली किंमतीच्या १० टक्के यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम, परंतु अशी रक्कम एकावेळी रूपये १,४०,०००/- पेक्षा जास्त होता कामा नये. एका वर्षात, रूपये ५०,०००/- किंवा यंत्रसामग्रीच्या भांडवली किंमतीच्या १० टक्के यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम, परंतु अशी रक्कम एकावेळी रूपये ६,०००/- पेक्षा जास्त होता कामा नये.	टीप १- सुट्या भागांतील ज्या बाबींसाठी दर कंत्राट निश्चित करण्यात आले असेल, परंतु ज्या दर कंत्राटधारकांकडे सहज मिळण्याजोग्या नसतील अशा बाबींच्या बाबतीत हे अधिकार वापरावयाचे असतात. टीप २- विनिर्देशानुसार असलेली निम्नतम रकमेची निविदा स्विकारण्याची खरेदीची नेहमीची कार्यपद्धती अनुसरूनच थेट खरेदी करण्यात यावी. तात्काळ वापरण्यासाठीच अशी खरेदी करावयाची असते, साठा करण्यासाठी नव्हे.
		(ब) मंजूर कामासाठी आवश्यक असलेल्या भांडाराच्या वस्तूंची मागणी करण्यास व खरेदीस मंजूरी.	सहाय्यक कार्यकारी अभियंता, सहाय्यक अभियंता वर्ग-एक	दरवर्षी रूपये ८,०००/-	
		(चार) लोकसेवेसाठी आवश्यक असलेली विद्युत सामग्री स्थानिकरित्या खरेदी करण्याचा अधिकार.	उप अभियंता/उप विभागीय अभियंता/उप विभागीय अधिकारी	दरवर्षी रूपये ६,०००/-	
			मुख्य अभियंता	पूर्ण अधिकार	
			कार्यकारी अभियंता विद्युत विभाग	खरेदीच्या प्रत्येक प्रकरणात रूपये ५०,०००/- मर्यादेपर्यंत, मात्र, प्रमाण दर्जाच्या सामुग्रीची स्थानिक खरेदीची किंमत ही, भारतीय भंडार विभागाकडून तत्सम सामुग्री त्या किंमतीस मिळविता आली असती त्या किंमतीपेक्षा केव्हाही	

सा.बा. नियमाबली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				जास्त असणार नाही याची खात्री करून घेण्यासाठी कार्यकारी अभियंत्यांनी सतत त्या अभिकरणाशी संपर्क राखला पाहिजे.	
		(पाच) विभागातील साठा राखीव मर्यादेपर्यंत राखण्यासाठी पुरेसा साठा खरेदी किंवा निर्माण करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार अंदाजांना मान्यता किंवा मंजूरी मिळाली असण्याच्या अधीनतेने पूर्ण अधिकार, परिच्छेद ३९३ पहावा.	
		(सहा) निरूपयोगी जादा भांडाराची विक्री करून किंवा अन्यथा विल्हेवाट लावण्याचे आदेश देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार साठा, हत्यारे व संयंत्र, कामांच्या ठिकाणी असलेली सामग्री, आणि पाडलेल्या किंवा दुरुस्ती चालू असलेल्या कामांवरून आलेली सामग्री धरून सर्व निरूपयोगी किंवा जादा भांडाराची विल्हेवाट लावण्यासाठी आदेश देण्याचा आणि आवश्यक असेल त्याबाबतीत ते निर्लेखित करण्यास मंजूरी देण्याचा पूर्ण अधिकार. पूर्वीच्या विकास विभागाशी संबंधित जादा हत्यारे, संयंत्र आणि भंडार यांच्या बाबतीत, त्यांची विक्री करून किंवा अन्यथा विल्हेवाट लावण्याचे आदेश देण्याचे अधीक्षक अभियंता, मुंबई मंडळ	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
				यांना असलेले अधिकार हे, ज्यांची पुस्तकी किंमत रूपये १,००,०००/-पेक्षा जास्त नसेल अशी जादा हत्यारे, संयंत्र आणि भांडार यांच्यापुरतेच मर्यादित आहेत.	
		(साठ) लोकसेवेसाठी भारतात भांडार खरेदी करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक आरोग्य मंडळ.	पूर्ण अधिकार खरेदी मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेमार्फत करण्यासंबंधीच्या नियमांच्या अधीनतेने रूपये १,६०,०००/-	
		(आठ) पूर्ण किंमत अधिक, परिच्छेद ३९९ मधील तरतुदीन्वये नेहमीचा आकार विशेष करून माफ करण्यात आला असेल त्याखेरीज १० टक्के नेहमीचा आकार यावर खाजगी व्यक्तींना भांडाराच्या आवारातून कोणतीही सामग्री देण्यास मंजूरी देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार लोकसेवेची गैरसाय न होता तसे करता येत असेल तेव्हा पूर्ण अधिकार.	
		(नव) साठ्यातील मालाच्या घसा-यामुळे झालेल्या	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार रूपये ६०,०००/-किंवा साठ्याच्या एकूण किंमतीच्या १ टक्का यापैकी जी कमी	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		हानीच्या अंदाजांना मंजूरी देण्याचा अधिकार.		असेल त्या रकमेच्या मर्यादिपर्यंत.	
		(दहा) कामाच्या ठिकाणी, जादा असलेल्या वस्तूंची त्यांच्या पूर्ण किंमतीस विक्री करण्यास मंजुरी देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता कार्यकारी अभियंता सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये ३०,०००/- रुपये ६००/-	टीप-बाब (दहा) समार स्तंभ (5) मध्ये नमूद केलेल्या आर्थिक मर्यादा, कोणत्याही एका वित्तीय वर्षात एकूण किती किंमतीच्या वस्तू विक्रीत येतील किंवा त्यांची विलेवाट लावता येईल ते दर्शवितात.
		(अकरा) खालील वस्तूंची विक्री करून अन्यथा विलेवाट लावण्यासाठी आदेश देण्याचा अधिकार-			
		(अ) (हत्यारे व संयंत्र यांच्याव्यातिरिक्त) जादा भांडार त्याच्या पूर्ण पुस्तकी किंमतीस.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये १,००,०००/- रुपये ५०,०००/-	टीप — जेव्हा जेव्हा सामग्री एका कामावरुन दुसऱ्या कामावर नेणे आवश्यक असेल तेव्हा तेव्हा ती केवळ मान्य दरानेच अशा प्रकारे नेण्यात येईल याची खात्री करून घेण्यासाठी अधीक्षक अभियंत्याने उपाययोजना केली पाहिजे.
		(ब) पाडलेल्या किंवा दुरुस्ती चालू असलेल्या कामांवरून मिळालेली सामग्री तिच्या अंदाजित किंमतीस.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये १,००,०००/- रुपये ५०,०००/-	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		(ब)-१. वरोलप्रमाणे परंतु विद्युत कामांसाठी	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	रुपये ३,००,०००/- रुपये ३०,०००/- रुपये २०००/-	
		(क) निस्त्रयोगी भांडार (हत्यारे व संयंत्र यांच्याव्याप्तिरिक्त) वस्तूंची मूळ खरेदी किंमत अधिकारांच्या विहित मर्यादांपेक्षा जास्त नसेल तेव्हा, त्यांच्या पूर्ण किमतीपेक्षा कमी किमतीस.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार रुपये ५,००,०००/- रुपये ३,००,०००/-	टीप- भंगार मालाच्या बाबतीत असेल त्याव्याप्तिरिक्त इतर बाबतीत, नेहमीच्या विहित कार्यपद्धतीनुसार त्याची विल्हेवाट लावण्यात आली पाहिजे. या शर्तीच्या अधीनतेने हे अधिकार सोपविण्यात आले आहेत, मात्र, भंगार मालाची विल्हेवाट लावताना, “भंगार माल व्यापार महामंडळाने” निर्धारित केलेली तत्वे अनुसरण्यात आली पाहिजेत.
		(ड) हत्यारे व संयंत्राच्या निस्त्रयोगी वस्तू	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवर्ने व उद्याने	पूर्ण अधिकार रुपये ६०,०००/- रुपये ३०,०००/- पूर्ण अधिकार	
		(बारा) हत्यारे व संयंत्राच्या विवरणातून खालील बाबी निलेखित करण्याचा अधिकार--			
		(अ) ज्याची पूर्ण किंमत वसूल झाली आहे अशी सर्व हत्यारे व संयंत्र.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
			संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार	
			सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता	रुपये १०,०००/-	
		(ब) अधिकार ज्याच्याकडे सोपविण्यात आले आहेत अशा अधिका- यास (पुढचा संतंभ पहावा) आवश्यक वाटणा-या कारणासाठी ज्या प्रकरणात किंमत केवळ अंशतः वसूल करण्यात आली आहे अशा प्रकरणांतील हत्यारे व संयंत्र.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार	
		(तेरा) संग्रह लेख्यातील वस्तूची पूर्ण किंमत अधिक दहा टक्के नेहमीचा आकार एवढया किंमतीस विक्री करण्यास मंजूरी देण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार रुपये १,००,०००/- रुपये १०,०००/-	टीप – कामाच्या कोणत्याही ठिकाणच्या जादा भांडाराच्या संग्रह दर हा, चालू बाजार भाव किंवा कामाच्या ठिकाणच्या पुढील पाच वर्षातील निर्मितीचा संभाव्य खर्च यापेक्षा खूपच कमी असेल तेव्हा, असा संग्रह अधीक्षक अभियंत्याच्या पूर्व मंजूरीशिवाय, बाजार भाव किंवा संभाव्य निर्मिती दर अधिक दहा टक्के यापेक्षा कमी किंमतीस विक्री कामा नये.

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
					या शर्तीच्या अधिनतेने, कार्यकारी अभियंता आणि संचालक, उपवने व उद्याने यांच्याकडे हे अधिकार सोपविण्यात आले आहेत.
		(चौदा) निमोत्यांच्या लेख्यावरील हानी समायोजित करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता संचालक, उपवने व उद्याने	पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार पूर्ण अधिकार, मात्र, उत्पादनाचे दर हे अंदाजित किंवा चालू संग्रह दरापेक्षा १० टक्क्यांहून अधिक वाढविण्यात आले नसले पाहिजेत.	
		(पंधरा) तंबू खरेदी करण्याचा अधिकार.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	पूर्ण अधिकार	
६७	४३२	भागीदारी संस्था, खाजगी व्यक्ती किंवा इतर सरकारी खाती किंवा कार्य विभाग (डिक्षिण्स) यांच्याकडून करावयाची लहान सहान रकमांची वसूली सोडून देण्याचा अधिकार, तसेच इतर कार्य विभाग (डिक्षिण्स) किंवा खाती यांच्यासाठी केलेल्या कामाबद्दलचे आकार त्या त्या कार्य	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	प्रत्येक प्रकरणात रूपये १०,०००/- प्रत्येक प्रकरणात रूपये ६००/-पर्यंत, मात्र एका वर्षात रूपये १८,०००/- पेक्षा जास्त होता कामा नये. प्रत्येक प्रकरणात रूपये ४००/-पर्यंत, मात्र एका वर्षात रूपये १०,०००/- पेक्षा जास्त होता कामा नये. प्रत्येक प्रकरणात रूपये ३००/-पर्यंत, मात्र एका वर्षात रूपये ६,०००/- पेक्षा जास्त होता कामा नये.	रकमेची वसूली करण्यासाठी टपाल आणि लिखापढीचे काम यावर करावा लागणारा खर्च हा वसूल करावयाच्या रकमेपेक्षा जास्त होईल याबद्दल अधिका-यांची पूर्ण खात्री झाली असली पाहिजे. मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ यांतील नियम १४६ च्या शर्तीच्या अधीनतेने या अधिकारांचा वापर करण्यात यावा. कार्यकारी अभियंत्याने एक नोंदवही ठेवून तीत या रकमांसंबंधीचा पूर्ण तपशिल लिहावा आणि प्रत्येक रकमेसाठी स्वतंत्रपणे खालीलप्रमाणे प्रमाणपत्र द्यावे:- प्रमाणित करण्यात येते की, रकमेची वसूली

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		विभागाच्या (डिक्विजन्सच्या) किंवा खात्याच्या हिशेबी खर्ची टाकण्याएवजी आपल्या स्वतःच्या अनुदानातून खर्ची टाकण्याचा अधिकार.			करण्यासाठी टपाल आणि लिखापढीचे काम यांवर करावा लागणारा खर्च वसूल करावयाच्या रकमेपेक्षा जास्त होईल याविषयी माझी खात्री झाली आहे. टीप — निवासी इमारतीच्या बाबतीत, अधीक्षक अभियंत्याने मंजूर केलेल्या भाड्यासंबंधीच्या विवरणपत्राच्या प्रती शासनाच्या माहितीसाठी सादर कराव्यात.
६८		परतावे-- (एक) घरभाड्याचा परतावा.	अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	पूर्ण अधिकार, मात्र, स्थानिक निरीक्षणाच्या वेळी अशा परताव्याची प्रदाने लेखापरीक्षा अधिका-याकडून पडताळून घेतली पाहिजेत. प्रत्येक प्रकरणात रूपये ३,०००/- पर्यंत, मात्र, स्थानिक निरीक्षणाच्या वेळी अशा परताव्याची प्रदाने लेखापरीक्षा अधिका-याकडून पडताळून घेतली पाहिजेत.	
		(दोन) खालील बाबींचा परतावा--- (१) ज्या शहरातील पाणीपुरवठा जलव्यवस्था केंद्रे चालवणा-या आणि तो सुस्थितीत ठेवणा-या खात्याच्या हातात	अधीक्षक अभियंता	प्रत्येक प्रकरणात रूपये ३०००/- मात्र रूपये १०००/- आणि त्यापेक्षा जास्त रकमांच्या अशा परताव्यांच्या मागण्या प्रदान करण्यापूर्वी पडताळणीसाठी लेखापरीक्षा अधिका-यास कळविण्यात आल्या पाहिजेत.	

सा.बा. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बा.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्याप्ती	शेरा
		<p>असेल अशा शहरांतील पाणीपट्टी.</p> <p>(२) विद्युत संचमांडणीचे भाडे आणि तसेच सरकारी वीज घरातून उर्जा पुरविण्यात आली असेल तेथे, उर्जा आकार.</p> <p>(३) विद्युत लायसन्ससाठी अर्जदाराकडून वसूल केलेली फी.</p> <p>(४) वीज तारतंत्री आणि कंत्राटदार यांना लायसन्स देण्यासाठी घेण्यात येणा-या परीक्षांच्या संबंधात मिळालेली फी.</p>			
		(तीन) “१३५”, “१०८” या शिर्षाखालील इमारतींच्या भाड्या-व्यतिरिक्त पाटबंधारे महसूलाचा (थेट जमा रकमांचा) परतावा.	अधीक्षक अभियंता	<p>पूर्ण अधिकार. मात्र, अशा परताव्यांच्या मागण्या सर्व प्रकरणात प्रदानापूर्वी पडताळणीसाठी लेखापरीक्षा अधिकायास कळविण्यात आल्या पाहिजेत.</p> <p>टीप- प्रत्येक प्रकरणात रुपये ४००/- मर्यादेपर्यंत पाटबंधारे महसूलाच्या परताव्यासाठी रोख रक्कम प्रदान करण्यास सहाय्यक अभियंता श्रेणी-१ किंवा उप अभियंता यांना प्राधिकार देण्यात आले आहेत.</p> <p>(१) “परतावा” या जमा शिर्षाखाली जमा करण्यात आलेला दंड, वजा “परतावा” याखाली मंजूर</p>	

सा.बां. नियमावली परिशिष्ट ४२ मधील अनुक्रम	म.सा.बां.वि. च्या नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्रमांक	अधिकाराचे स्वरूप	ज्याच्याकडे अधिकार सोपविण्यात आला तो प्राधिकारी	सोपविलेल्या अधिकाराची व्यापती	शेरा
		(चार) इतर महसूलाचे परतावे.	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता कार्यकारी अभियंता	प्रत्येक प्रकरणात रुपये ४०,०००/- प्रत्येक प्रकरणात रुपये ३०,०००/- प्रत्येक प्रकरणात रुपये ३,०००/-	करावा. (२) “परतावा” या ठेव शिर्षाखाली जमा करण्यात आलेला दंड, ‘ठेव शिर्ष’ याखाली मंजूर करावा.
६९		सरकारी रोपमळे आणि उद्याने येथे वाढविण्यात आलेली निरनिराळी रोपे, उत्पादने यांच्या किंमती निश्चित करण्याचा अधिकार. मोजमापे नोंदविण्याचा अधिकार	(पाच) दंडाचे परतावे/नुकसान भरपाई	मुख्य अभियंता अधीक्षक अभियंता	प्रत्येक प्रकरणात रुपये ६,०००/- च्या वर परंतु रुपये ३०,०००/- पर्यंत
७०		कंत्राटी, उक्त्या कामाच्या, दरसुचीखाली केलेल्या कामाची अंतिम मोजमापे तपासण्याची जबाबदारी.	कार्यकारी अभियंता	कामाचा खर्च रुपये ५,००,०००/-पेक्षा अधिक असेल जेव्हा फक्त ५ टक्के मात्र, अंतिम बिलाची अंतिम रक्कम रुपये ५,००,०००/- पेक्षा अधिक असेल तेव्हा कार्यकारी अभियंत्यांनी अंतिम मोजमापाच्या ५ टक्के (किंवा विशेष प्रकरणात, अधीक्षक अभियंत्याने आदेश दिला असेल त्याप्रमाणे अधिक टक्के) तपासणी केलीच पाहिजे.	
			उप अभियंता	कनिष्ठ अभियंत्यानी नोंदविलेल्या मोजमापांची १०० टक्के तपासणी केली पाहिजे.	